

Områdeutviklingsstrategi for Strømsø

Drammen kommune

- et godt sted å leve

Innhold

Introduksjon til områdestrategien 04

Hva er den, hva skal den gjøre? 05

Mål og verdier 06

Hva og hvem er Strømsø, hvor skal vi? 06

Strategier og prinsipper 08

Hva skal vi oppnå, hvilke prinsipper for utvikling er viktige å følge opp?

Særpreget 10

Bevegelse 14

Byliv og møteplasser 16

Tiltak, aktiviteter og prosjekter 18

Hvordan skal vi komme dit?

Særpreget 20

Bevegelse 22

Byliv og møteplasser 24

Stedene: 27

Strømsø torg/Torgeir Vraas plass/stasjonene; Tollbugata
Bølgeplassen; Strømsø Kirkegård og Gundersens plass;
Doktor Hansteingsgate/Deciliteren; Gyldenløves plass
og Telthusgata; Tangensporet; Elvepromenaden; Bruparken;
Mads Wiels plass; kaiene

Vedlegg 42

Strømsø er en sentral, sammensatt del av Drammen sentrum langs elvas sørside. Området er for tiden gjenstand for store fysiske endringer, utviklingsprosesser og transformasjon. I tillegg har området levekårsutfordringer, og staten og Drammen kommune samarbeider om en områdesatsing - Strømø 2030 - som har som hovedmål at flere beboere skal få styrket sine levekår gjennom en varig bedring av tjenester og nærmiljøkvaliter.

Denne områdeutviklingsstrategien skal, gjennom å peke på overordnede sammenhenger, funksjoner og kvaliteter som skal utvikles i «mellomrommene» - rommene mellom husene -, bidra til at disse sentrale delene av Strømsø blir et enda bedre sted å bo, jobbe, besøke og drive næring.

Strategien definerer overordnede prinsipper for utforming og plassering av torg og møteplasser, gater og forbindelser, og sier noe om hvordan vi skal utvikle bylivet, styrke og skape nye opplevelser, alt med utgangspunkt i områdets eksisterende kvaliteter, identitet og potensial. Den inneholder også en liste over tiltak og prosjekter som tar utgangspunkt i disse prinsippene, og som viser hvordan vi konkret kan gå frem for å styrke den fysiske oppgraderingen av Strømsø på områdets egne premisser.

Samlet skal strategien være et verktøy som skal benyttes i behandling og utvikling av enkeltprosjekter og detaljreguleringsplaner, hvor man kan sikre realisering av det som er foreslått gjennom rekkefølgebestemmelser og utbyggingsavtaler. Den skal også være ett av utgangspunktene for å lage handlingsplaner for Strømsø

2030 knyttet til satsningsområdet bo- og nærmiljø. I tillegg skal den danne grunnlag for å utvikle andre typer samarbeid og partnerskap, som gjør det mulig for kommunen, frivilligheten og andre aktører å løfte området sammen.

Ut over det som fastlegges i handlingsplanene for Strømsø 2030, vil den kommunale innsatsen i planer og prosjekter styres gjennom behandlingen av den årlige handlings- og økonomiplanen.

Arbeidet er basert på en politisk bestilling fra Formannskapet (se sak 176/21). I tråd med bestillingen som legger vekt på medvirkning og involvering, er områdeutviklingsstrategien i samråd med nærutvalget, laget sammen med beboere, frivilligheten, utbyggere og andre aktører som er interessert og har en rolle i livet på Strømsø.

I tillegg til at strategien har sammenheng med områdesatsingen Strømsø 2030, bygger den på allerede gjennomførte analyser, medvirkningsaktiviteter og prosesser på Strømsø. Både sosiokulturell stedsanalyse for Strømsø (OsloMet 2022), beboerundersøkelse for Strømsø (Byantropologene 2020) og Småspor (Universitetet i Sørøst-Norge 2022) er aktivt brukt som grunnlag for strategien. I tillegg til tre samskapingmøter med innbyggere, frivillighet, næringsliv og andre aktører på Strømsø, er det gjennomført gjestebud i regi av Jasmin Kvinnenettverk, medvirkning med ungdomsreferansegruppa for Strømsø, et møte rettet spesielt mot jenter og dialogmøte om mobilitet med Viken fylkeskommune og Statens vegvesen.

Introduksjon til områdeutviklingsstrategien

Prosjektområdet som er definert i bestillingen fra Formannskapet vist med rødt omriss.

Foto til venstre: Kirkegangen (foto: Lene Basma).

Historien

Gammelt og nytt hånd i hånd
Kobling til museet og museumsparken
Eldre bygninger med historie
Tidsdybde, historisk dybde
Røft, upolert, autentisk
Handel, havn
Ulike miljøer, ulike historier - rikt på mange forskjellige historier
Gamle strukturer, gater
Det var her det startet
Sin egen identitet

Mangfoldet

Mye interessant og spennende å se på
Blandet
God og uformell stemning - raust
Menneskene - miks, alle typer, alle aldre, et stort, deilig spenn
Unike butikker, lokale, nisje
Rikt kulturliv med konserter, utstillinger
Tidsdybde
Bymiljøet, ulike typer gater
Religioner og livssyn
Aktiviteter
Nytt og gammelt næringsliv
Ekte og upolert miljø - det ustrukturerte
Inkluderende
Skatepark

Hva gjør Strømsø unikt?

Hva ønsker du å ta vare på?

Hvilke nye kvaliteter ønsker du?

Hvordan skal Strømsø se ut i fremtiden?

Mål og verdier

Nærheten til elva og stasjonen

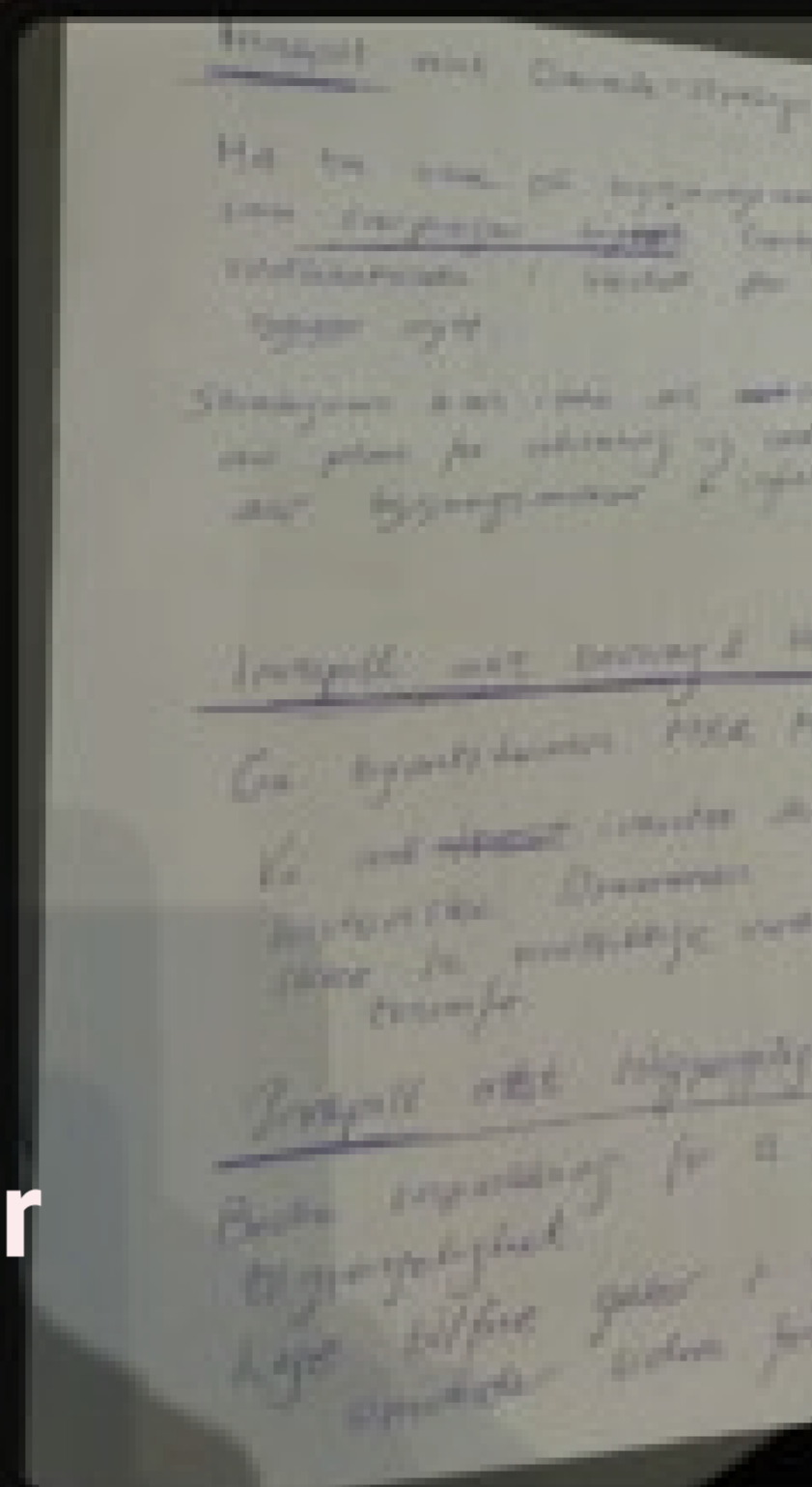
Nærhet til tog og buss
Kommunikasjon
Nærhet til vannet, komme til, være på vannet
Nært alt, i sentrum
Visuell kontakt med elva: utsyn, utsikt
Sentralt
Lange gater
Tverrgater
Åpenhet
15 minutters-byen
Nært til skog, elv, fjord, stasjon
Sentralt, ikke langt til
Knutepunkt

Ordene og utsagnene som er gjengitt over, er hentet fra det første av tre samskapingsmøter som har vært arrangert i arbeidet med utarbeidelsen av denne områdeutviklingsstrategien. I det første møtet var en av oppgavene å forsøke å enes om tre sentrale verdier som skulle ligge til grunn for utarbeidelsen av strategien, og sammen har vi definert følgende tre verdier som prinsippene og tiltakene i denne strategien skal bygge videre på og forsterke:

- **Historien**
- **Mangfoldet**
- **Nærheten til elva og stasjonen**

- Fokus på klynger; næringsliv og servicenæringen hånd i hånd.
- moderne bygg for morgendagens bedrifter.
- nærhet til kollektivpunkter.
- grønne lommer, men mulighet for bil.
- bevar gammelt og nytt.

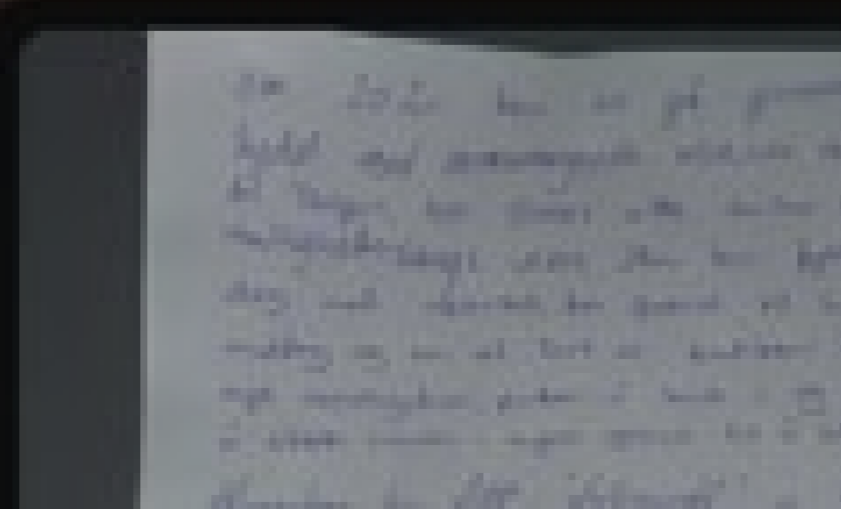

Strategier og prinsipper

samlet historie

Det dufter av lavendel og korn langs elvebredden, folk bader under Holmen-brua. Jeg går til fots gjennom Tollbugata fra Strømsø torg og nedover. Som gående har jeg høyest prioritet av alle, jeg er omgitt av mange andre mennesker som nyter bylivet og som handler i små butikker innen gangavstand til boligen. Alle nyter alle sporene etter gamle dager.

Politikerne må tenke langsikt
være de som tenker helhetli

Basert på fremtidshistorier fra samskapingsmøtene og gjestebudet, har vi jobbet sammen for å definere hva som - basert på verdiene - skal til for å gjøre Strømsø grønnere, styrke Strømsø som destinasjon og øke de kvalitetene i det fysiske miljøet som er viktige for hverdagslivet.

Forslagene til hva som skal til, er i dette kapittelet i strategien samlet under tre hovedoverskrifter:

- Særpre
- Bevegelse
- Byliv og møteplasser

Under hver hovedoverskrift har vi sagt noe om hva vi vil oppnå og hvilke prinsipper for utforming og utvikling som er viktige å følge opp for å svare ut målsetningen om å styrke verdiene som ligger i historien, mangfoldet og kvalitetene i nærheten til elva og stasjonen.

Vi har også gitt eksempler på tiltak og aktiviteter som vil bidra til å kunne nå målsetningene under hvert tema, både på kort og lang sikt. Disse eksemplene er utdrag fra den samlede oversikten over hva vi bør gjøre som man finner til slutt i strategien.

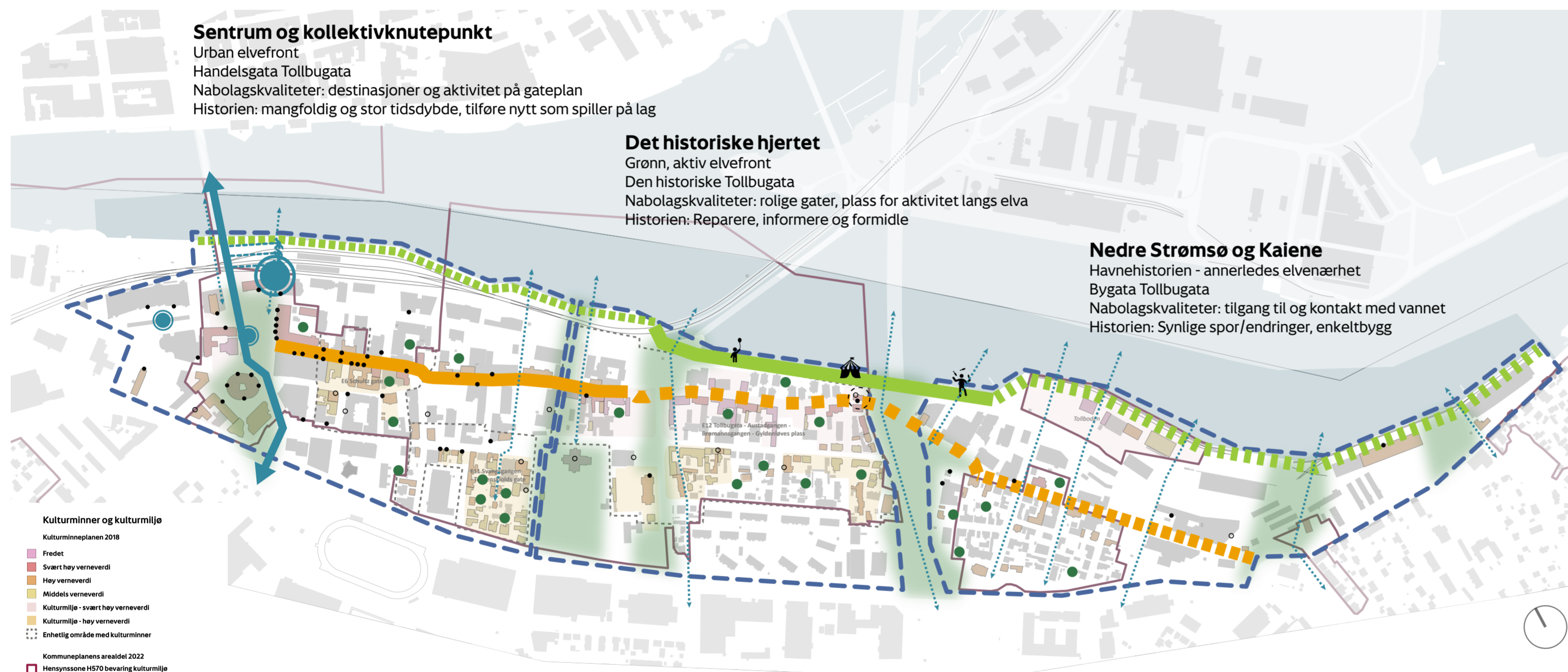

Over: Innspill til utviklingsprinsipper og tiltak fra samskapingsmøte nummer to.
Til venstre: Øyeblikksbilde fra padlet som viser verdier og fremtidshistorier fra det første samskapingsmøtet.

Særpreg

Dette skal vi få til:

- De ulike delene av Strømsø er utviklet med utgangspunkt i deres ulike særpreg, slik at mangfoldet i bydelen er opprettholdt, og den preges av attraktive omgivelser med egen identitet og karakter
- Fasadene gjenspeiler historien og mangfoldet på Strømsø i farger, materialbruk og detaljer
- Strømsøs historie er synlig i de offentlige rommene og informasjon som forteller om Strømsøs utvikling over tid er tilgjengelig for alle. Formidlingen er representativ og dekker kvinnehistorien, arbeiderhistorien, minoritetshistorien og innvandrershistorien på Strømsø
- Tollbugata er styrket som bylivsgate og historisk gate.
- Vi har utviklet attraktive destinasjoner, der aktivitet og funksjoner ute og inne spiller på lag og styrker mangfoldet og hverandre.
- Sårbarheten for skader som følge av klimaendringer og ekstremnedbør er redusert

Prinsipper som skal følges opp:

Områder med ulikt særpreg

Grønne, overordnede tverrforbindelser

som skal forsterkes eller etableres. De skal utvikles slik at de styrker koblingene innad i og mellom Strømsø, elva og byen sør for området.

Byaksen og kollektivknutepunktet

er koblingen mellom Strømsø, Bragernes og omgivelsene. Tilgang til kollektivtransporten og framkommelighet for kollektivtransporten skal vektlegges.

Kontakt med elva

som følger gammel gatestruktur / bebyggelsesstruktur. Kontakt med elva skjer i form av utsyn, sikt og tilgang til vannkanten og elva.

Fasadene

Fasader er viktige deler av de offentlige rommene og formidler kulturhistorie og mangfold i tid, funksjon og utforming.

Fasader mot offentlige rom skal danne kvaliteter i byrommene og bidra til å styrke særpreg.

Gater og ganger

Den historiske strukturen med tre langgater i kombinasjon med ganger og nyere gater på tvers vektlegges som identitetsskapende og formidlere av kulturhistorien.

Tollbugata

styrkes som Strømsøs hovedgate og sentrale kulturhistoriske element, og utvikles med ulike kvaliteter basert på områdenes særpreg.

Gangene skal være tilgjengelige og lesbare. Gjennom gatebruk, utforming, detaljering og materialbruk synliggjøres historiske kvaliteter.

Elvefronten

utvikles med ulike kvaliteter basert på områdenes særpreg.

Destinasjoner

Legge til rette for arrangementer og aktiviteter som styrker Strømsø som destinasjon.

- Funksjoner og bruk av gateplan som spiller sammen med gaten og skaper liv og aktivitet.

- Innendørs aktivitets- og samlingssteder som skaper mangfold av møteplasser.

Eksempler på tiltak og aktiviteter

I morgen

Formidle kunnskap om/veiledning knyttet til historiske farger og ivaretagelse av historiske bygninger til gårdeiere/innbyggere. Testing av fysiske tiltak for å synliggjøre historiske gater og sammenhenger i et pilotprosjekt. Kartlegge mulige virkemidler for å kunne ta vare på og legge til rette for spesialbutikker og mindre produksjonsbedrifter.

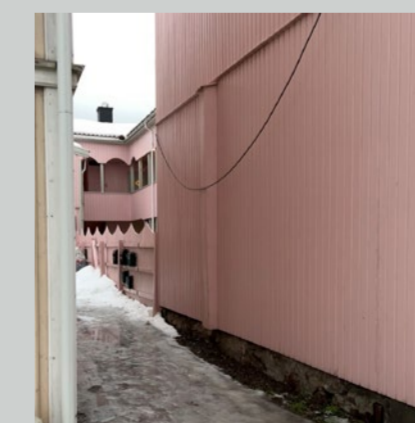
I overmorgen

Ta i bruk Paus&Paus bygningen til møteplass.

Formidlingsprosjekt for mangfoldet av historier fra forskjellige perioder i Strømsøs historie som kan synliggjøres i de offentlige rommene.

På litt lengre sikt

Gater og byrom er opparbeidet slik at særpreg er tydelig.

De «uoppdagede» gårdsrommene er ett av mange eksempler på særpreg som kan videreutvikles. Foto: Lene Basma

Særpreg

De mange historiske lagene som kan oppleves i bebyggelsen og gatene på Strømsø er et viktig særpreg ved hele området. Kulturminnene og kulturmiljøene er viktige representanter for den historiske utviklingen og de finnes i alle de tre delområdene på Strømsø.

Sammen med andre synlige spor av endringer og dagens mangfoldige bygningsmasse, gatestruktur og offentlige rom, gir det Strømsø en unik karakter og stedsidentitet. Mangfoldet av mennesker, butikker og tjenestetilbud er et annet kjennetegn ved Strømsø som gir området særpreg. Sammen med beliggenheten, nær stasjonen og nære elva er historien og mangfoldet viktige bærebjelker i det som gjør Strømsø til Strømsø.

De tre områdene: Sentrum og kollektivknutepunktet, det historiske hjertet og Nedre Strømsø og kaiene, har ulikt særpreg og skal utvikles slik at særpreget tas vare på og blir foredlet videre i kommende utvikling slik at verdiene knyttet til historien, mangfoldet og kvalitetene i nærheten til elva og stasjonen blir tydeligere.

Sentrum og kollektivknutepunktet

Området har destinasjoner og aktivitet på gateplan. Det er uformell stemning, her er et stort mangfold i mennesker og funksjoner. I området kan finnes alle de historiske lagene, de er synlige i bygninger og gater. Nærhet til elva, buss, tog og til sentrumsfunksjoner gir potensial for flere mennesker og flere funksjoner i de offentlige rommene.

Tollbugata

Mangfoldig handels- og bylivsgate med mange destinasjoner som forretninger, restauranter, take away, cafeer og puber.

Tydelig historisk forankring og tidsdybde, der nye prosjekter styrker bylivskvalitetene og bidrar til liv på gateplan og i gårdsrommene slik at det er spennende å være, gå og sykle i gata.

Torgeir Vraas plass i 1996
Foto: Ukjent fotograf, Drammens museum

Flyttoppassasjen i Tollbugata
Foto: DRMA

Bølgeplassen (krysset Tollbugata - Langes gate)
Foto: Drammen byarkiv

Tollbugata
Foto: Drammen byarkiv

Strømsø torg
Foto: DRMA

Elvefronten

Urbant og bymessig
Elvepromenade

Det historiske hjertet

Området har et stort kulturelt mangfold. Det er rolige gater og smale, intime ganger. Langs elva er det plass for aktiviteter og møteplasser. I området finnes Strømsøs eldste bebyggelse. Kulturmiljøene, med sine bygninger, gater, ganger og bakgårder, er en sterk og verdifull historieforteller for Strømsø og Drammen. Området har stort potensial for formidling av kulturhistorien i de offentlige rommene.

Tollbugata

Historien er i fokus i Tollbugata, der kulturminnens historie formidles. Det er mulig å oppleve kulturminnene til fots på nært hold. Funksjoner langs og i gata og gateutformingen bidrar til et trygt gatemiljø med gode forutsetninger for bevaring og formidling av kulturmiljøet.

Elvefronten

Langs elva er det rom for aktiviteter og møteplasser. Det er plass og mulighet for å gå og sykle.

Elvefronten gir tilgang til å være nær og å være på og i vannet.

Tollbugata og Gyldenløves plass
Foto: Drammen Byarkiv

Bangegården
Foto: Drammen kommune

Austadgangen
Foto: Privat

Pistolgangen
Foto: Drammen kommune

Nedre Strømsø og kaiene

Området har god tilgang til og kontakt med vannet gjennom gater og større byrom. Det er stort potensial i det som er annerledes og det er rom for nytt blant områdets skjulte skatter. Med nye grøntområder og møteplasser gir synlige historiske spor og endringer rom for å vise fram områdets havne- og arbeiderhistorie.

Tollbugata

Bygate med god framkommelighet for bussen, det er fortau på begge sider og sykling i gata. Nye funksjoner langs gata og møteplasser i forbindelse med tverrgatene bidrar til et bymessig og hyggelig gatemiljø.

Elvefronten

Langs elva er det steder for aktivitet og opphold, og gode muligheter for å komme ned til vannet.

Kaiene er store byrom hvor det er plass til større arrangementer og kulturaktiviteter.

Tollbugata
Foto: Privat

Kaiene og elvefronten
Foto: Privat

Spor etter tidligere virksomhet på kaiene
Foto: Privat

Bevegelse

Dette skal vi få til:

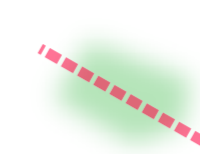
- Det gir glede, er trygt og sikkert å bevege seg på Strømsø for alle til alle årstider.
- Strømsø har gode og attraktive forbindelser for gående og syklende både innenfor området og til de andre delene av byen.
- Gater og byrom er utformet slik at det er lett å finne fram til kollektivknutepunktet og attraktivt å bytte mellom grønne transportmidler.
- Innovative løsninger bidrar til samordning av funksjoner, øker tilgjengeligheten og gjør det enkelt å dele transportmidler.
- Gatenes utforming bidrar til at det er enkelt å velge miljøvennlige transportmidler.
- Gateutformingen bidrar til et grønt og hyggelig gatemiljø som grunnlag for et mangfoldig og inkluderende byliv og et godt bomiljø.
- Gater og offentlige rom leder flomvann trygt og sikkert til Drammenselva.
- Gater og byrom er utformet for stor grad av sambruk mellom ulike mobilitetsfunksjoner, slik at det er rom for mangfold og aktivitet.

Prinsipper som skal følges opp:

Den «omvendte» mobilitetspyramiden som grunnprinsipp

Gatenettet skal utvikles og driftes med fokus på gående, syklende og universell utforming. Innovative mobilitetsløsninger som samordner funksjoner, øker tilgjengeligheten og gjør det enkelt å dele, skal utvikles sammen med private aktører.

Gode forbindelser til områdene rundt

Det skal utvikles gode forbindelser til områdene rundt Strømsø for gående og syklende. Tverrforbindelsene skal utvikles som grønne byrom der de myke trafikantene prioriteres

Rom for mennesker og næringsliv

I gatenettet skal det gis plass til mennesker og bedre forhold for næringslivet gjennom strategisk plassering og bruk av parkeringsplasser og vareleveringsløsninger. Varelevering skal skje i gatene, uten at det går på bekostning av framkommeligheten for gående, syklende og kollektivtrafikken.

Gangene skal utvikles som gode og trygge forbindelser for gående mellom langgatene.

Tryggheten i gatene skal økes gjennom lav hastighet for biltrafikken.

Tollbugata

Tollbugata skal videreutvikles som:

- Gågate med rom for syklende i lav hastighet i den vestlige delen.
- - Historisk gate med prioritering av gående og syklende og historisk utforming i den midtre delen.
- - Bygate med busstrasé i den østlige delen.

Hovedsykkelnett og sykkelparkering

Hovedsykkelvegnett på tvers og på langs av Strømsø skal videreutvikles.

Stiplet linje: Avklares i planprosess/fremtidige prosesser.

- Det skal utvikles nye sykkelparkeringsløsninger ved kollektivknutepunktet og andre viktige offentlige byrom/møteplasser.

Kollektivtrafikk og gater med buss

Buss skal prioriteres i gater der det er plass for å oppnå best mulig framkommelighet og slik at bussen er lett å bruke og attraktivt å komme til.

Det skal være tilrettelagt for kiss & ride-muligheter til kollektivknutepunktet rundt Strømsø torg.

Stiplet linje: Avklares i planprosess/fremtidige prosesser.

Bil: løsninger som gir plass til byliv og utvikling av gode nabolag

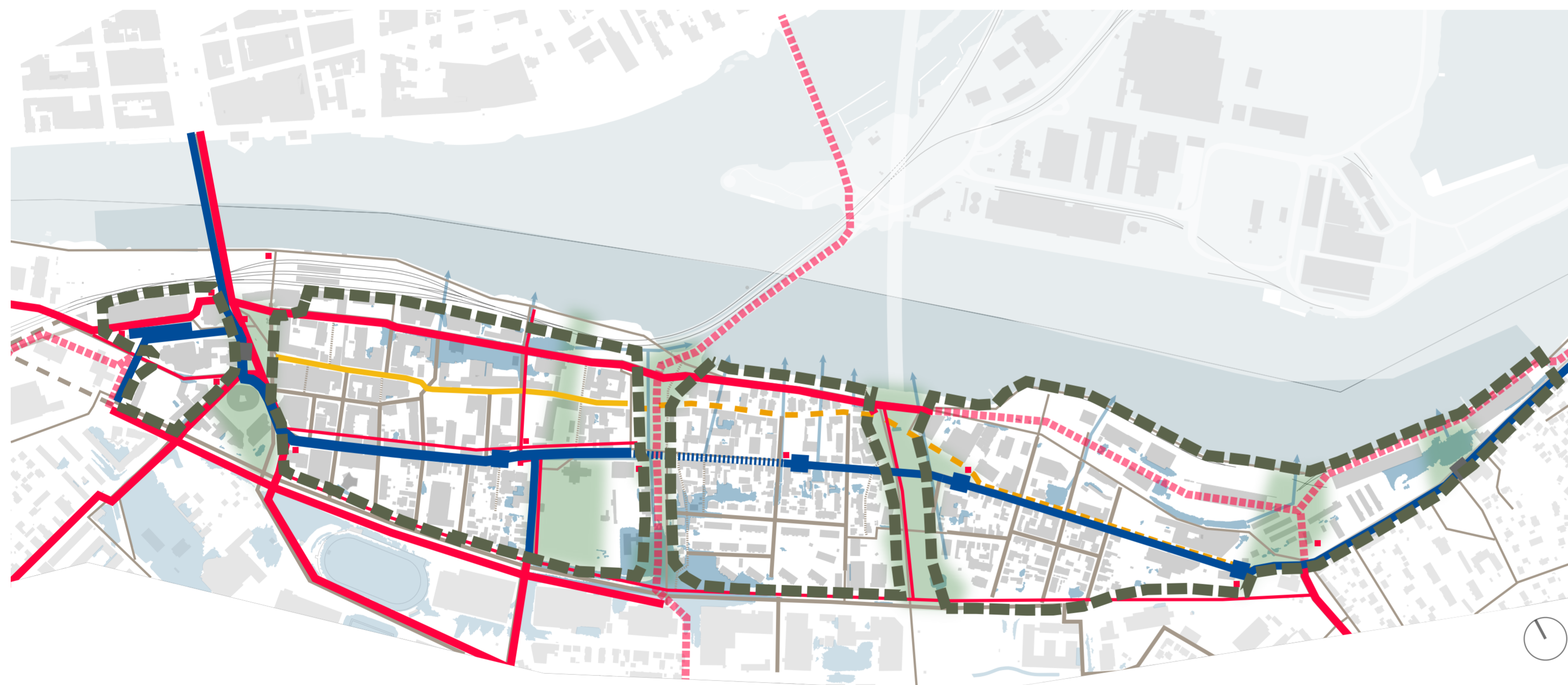

Etablering av soner uten gjennomkjøring for bil og begrensning av inn- og utkjøringspunkter for bil skal undersøkes.

Overvann og flomveier

Vann skal ledes uhindret til elven ved ekstremnedbør, og gatenettet skal fungere som flomvei.

Løsninger for overvann og flomveier skal samordnes med ny og eksisterende infrastruktur over og under bakken og vegetasjon.

Eksempler på tiltak og aktiviteter

I morgen

Teste midlertidige tiltak som tilrettelegger for gange, sykkel og samordner varelevering, renovasjon og parkering.

Starte arbeid med kommunedelplan for mobilitet som følger opp de foreslåtte strategiske grepene og utreder hvordan målene og prinsipper kan oppnås, gjennomføres og forankres med regionale aktører.

I overmorgen

Pilotere nye løsninger for samlokalisering av parkering, pakkeleveringsløsninger, varelevering, bildeling og andre deløsninger sammen med andre regionale og private aktører.

På litt lengre sikt

Videreutvikle Tollbugata som gågate med trær, møbler og ny utforming av gatetversnittet.

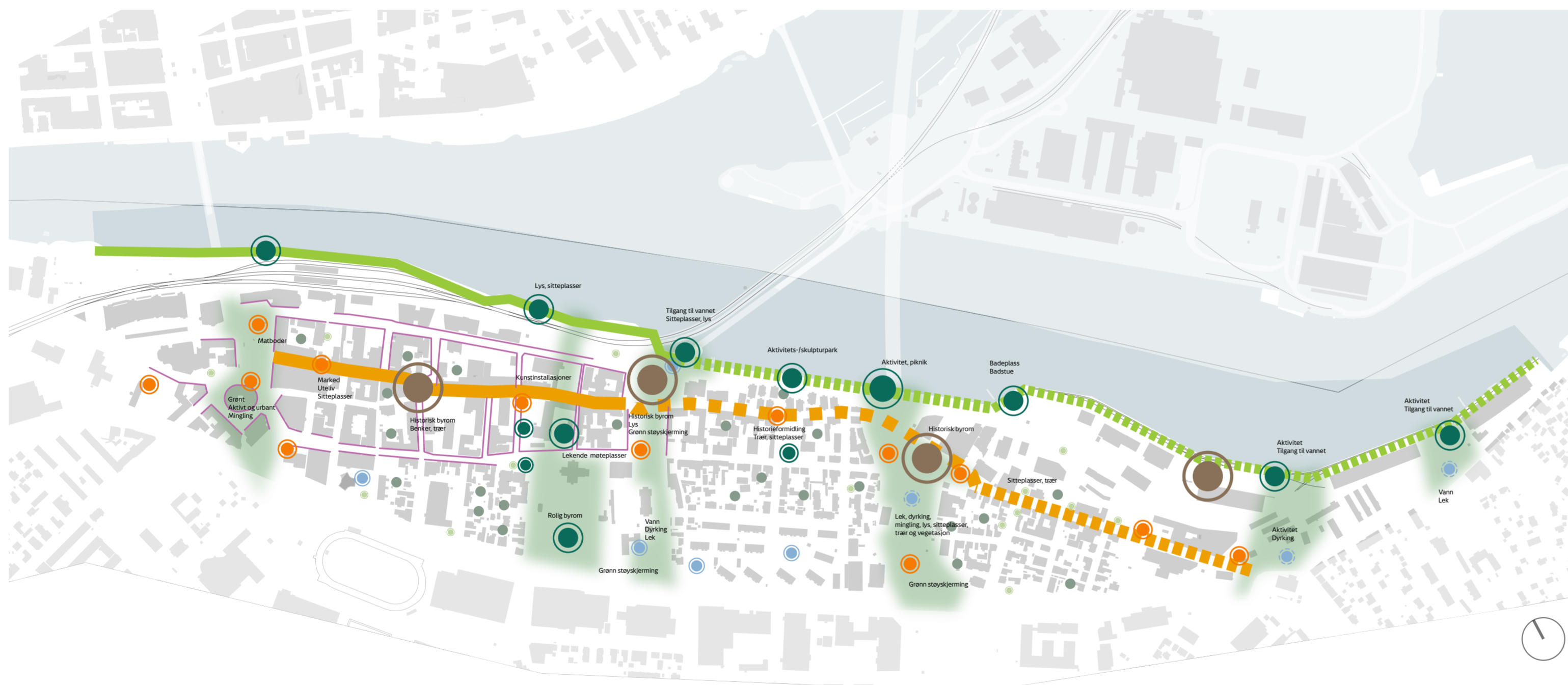
Tollbugata i dag. På litt lengre sikt er den vestre delen av Tollbugata opparbeidet som gågate med trær, møbler og ny utforming av gatetversnittet. Foto: DRMA

Byliv og møteplasser

Dette skal vi få til:

- Det er inkluderende og mangfoldige møteplasser med variasjon i utforming og aktivitetstilbud tilpasset alle årstider.
- Historiske spor og kvaliteter er synlig i byrom og gater.
- Elvefronten og Tollbugata er fremtredende offentlige rom som binder hele Strømsø sammen.
- De store byrommene er videreutviklet som attraktive og grønne steder hvor det er godt å oppholde og bevege seg for alle, og hvor det er tilgang til elva.
- På Strømsø er det hyggelige nabolag, med bakgårder, gårdsrom og ganger som attraktive oppholdssteder.
- Byrommene tåler klimaendringer og ekstremnedbør, og overvannet er brukt til å skape kvaliteter i byrommene.

Prinsipper som skal følges opp:

- Bylivsgata Tollbugata**
Handel og kultur
- Historisk kulturmiljø
- Bygate

Elvefront og elvepromenade
videreutvikles som et grønt og tilgjengelig byrom.

Tangensporet og kaifronten
utvikles for byliv, gir tilgang til vannet og tilrettelegges for ulike aktiviteter og arrangementer.

Utforming av møteplasser

Utforming av møteplasser skal ivareta prinsippene om universell utforming.

Grønne møteplasser
for aktivitet, mingling og rekreasjon.

Kantsoner
med aktivitet, sitteplasser i sola, kontakt med inne/gårdsrom eller beplantning. Samspill mellom 1. etasje og gaten vektlegges.

Urbane møteplasser
Åpne og inviterende torg og plasser for marked, mingling og aktivitet.

Lommeparker/mindre grøntanlegg
Nabolagsmøtesteder med trær, planter, sittemøbler og belysning. Kan være flyttbare eller permanente.

Viktige, større grønne byrom
hvor det er godt å oppholde seg og være i aktivitet hele året. Trær, planter, blomster, møbler, belysning, vann, kunstverk og utforming gir kvaliteter for et bredt spekter av folk og gjøremål.

Byrom som skal videreutvikles med fokus på historiske kvaliteter
Mads Wiels plass, Gyldenløves plass, Bølgeplassen og Tangenkaia.

Lek
Tilrettelegge for aktiv lek og utfoldelse.

Bakgårder og gårdsrom
inngår i det grønne byromsnettverket.

Eksempler på tiltak og aktiviteter

I morgen

Det settes ut flyttbare møbler, blomsterkasser, trær og andre elementer som inviterer til møter, aktivitet og lek. Kan kobles til arrangementer eller en «sommersatsing».

Midlertidig aktivitet og arrangementer langs Tangensporet og på Tangenkaia. Blomster og planter på husvegger og i kantsoner. Videreutvikle Strømsøhagen. Etablere møteplass for ungdom.

I overmorgen

Bedre belysning i parker, torg og gater.

Etablere permanente sitteplasser og møtesteder.

Oppgradering og forbedring av eksisterende lekeplasser og opparbeidelse av nye leke- og aktivitetsmuligheter

På litt lengre sikt

Utvikle de større byrommene med historiske kvaliteter, tilrettelagt for aktivitet hele året.

Mer grønt og sitteplasser i byrommene. Utvikling av nye, permanente byrom på Tangenkaia og i Nybyen til bruk til alle årstider.

Midlertidig byrom på Tangenkaia - her ble muligheter for ny utforming og aktivitet på området testet med midlertidig tilrettelegging. Foto: DRMA

Tiltakslisten beskriver hvordan vi skal oppnå og følge opp målene, verdiene og prinsippene for Strømsø. Den består av idéer til både fysiske tiltak, arrangementer, prosesser og digitale løsninger som til sammen skal bidra til at utviklingen av Strømsø bygger videre på verdier i området og oppnår de målene som kommunen har satt for byutviklingen.

De enkelte prosjektene, aktivitetene og tiltakene er kort omtalt i tiltakslisten, i tillegg er det beskrevet hvordan og hvem som kan eller skal gjennomføre de ulike tiltakene.

Inndeling

Tiltakslisten er delt inn i to deler. Den første delen handler om hele Strømsø. I denne delen er tiltak, aktiviteter og prosjekter innenfor temaene særpreg, bevegelse og byliv & møteplasser beskrevet og sortert etter tidsperspektivet. Den andre delen handler om utvalgte byrom, gater og plasser i bydelen. I denne delen beskrives det nærmere og mer konkret hva som kan skje på det konkrete stedet og når det kan skje.

Tidsperspektiv

For hele Strømsø er tiltakene delt inn etter:

'I morgen': er forslag til tiltak og løsninger som på kort sikt kan skape muligheter for byliv og bedre bo- og nærmiljøkvaliteter.

'I overimorgen': er forslag til større prosesser, tiltak og initiativ som tar mer tid og flere avklaringer for å gjennomføres

'Litt lengre fram': er forslag til større prosesser og initiativ som krever tid for å kunne gjennomføres.

Hensikten med inndelingen er å gi en pekepinn på hvor lang tid gjennomføring av tiltaket kan ta. Hvert tiltak og prosjekt vil være dynamisk og skje i samspill med andre prosesser og prosjekter på Strømsø. Noen av prosjektene er allerede igangsatt eller er på trappene gjennom prosesser i regi av kommunen eller av andre. Andre prosjekter krever større prosesser for å avklare omfanget eller om det kan gjennomføres, eller er avhengig av planprosesser som ligger lengre fram i tid.

For de konkrete stedene er løsninger, prosjekter og tiltak beskrevet for hvert sted.

Gjennomføring - sann gjør vi det

Gjennomføring av prosjektene i tiltakslisten skal skje i samarbeid mellom aktørene på Strømsø. Det innebærer partnerskap, samskaping og prosjektgrupper på tvers av kommunen, andre offentlige myndigheter, frivilligheten, organisasjoner og næringsliv. I tiltakslisten er det beskrevet hvordan prosjektene kan gjennomføres og hvem som kan gjøre det. Hvert prosjekt vil måtte tilpasses og være dynamisk.

Bruk av tiltakslisten

Tiltakslisten skal benyttes i pågående og kommende prosjekter. Den skal benyttes når byrom er aktuelle for oppgradering eller etablering i forbindelse med plan- og utbyggingsprosjekter, som grunnlag for å stille krav i reguleringsplanen og oppfølging i byggefasen. Den peker i tillegg på tiltak som er ønskelig å sette i gang for å oppfylle mål i strategien og i kommunens overordnede planer.

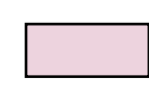
Tiltaksliste

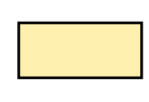
Tiltak, aktiviteter og prosjekter

Særpreg

I morgen

<p>Bylivsarrangementer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gatefester • Pop-up konserter og kafeer • Enkeltarrangementer: festivaler, konserter, markeder mm • Parkeringsfestival - overflateparkering brukes til felles arrangement. • Bakgårdsarrangementer • Pop-up butikker i ledige lokaler • Arrangere konkurranse – pris for fineste inngangsparti eller bakgårdshage • Julebelysning i flere gater 	<p>Sånn gjør vi det: Frivilligheten, næringslivsaktører, grunneiere/beboere, Byen vår Drammen, Områdesatsningen Strømsø 2030 m.fl. tar initiativ og gjennomfører, ved behov i dialog med kommunen.</p>
<p>Formidling og opplevelse av kulturminner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Guideturer og byvandring • Historisk spill om f.eks tømmerhistorien • Åpne kulturminner for å oppleve de på innsiden • Utarbeide og ta i bruk digital byvandring på Strømsø 	<p>Sånn gjør vi det: Initiativ fra interesseorganisasjoner, næringsaktører, innbyggere og andre relevante aktører i dialog med kommunen.</p>
<p>Historisk sammenheng i gatenettet</p> <p>Testing av fysiske tiltak for å synliggjøre historiske gater og sammenheng i et pilotprosjekt.</p>	<p>Drammen kommune er i gang med og følger opp digital byvandring.</p>
<p>Skilt og belysning</p> <p>Informasjon/veiledning til beboere, grunneiere og næringsaktører om enhetlige løsninger.</p>	<p>Sånn gjør vi det: Drammen kommune tar initiativ og inviterer til samarbeid eller igangsetter prosjekt med relevante samarbeidsparter som Fylkeskommunen, Drammen museum, kulturhistoriske interesseorganisasjoner, frivilligheten og aktuelle/interesserte gårdeiere.</p>
<p>Gjenskape og ta vare på historiske fasader</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formidle kunnskap om/ veiledning i historiske farger til gårdeiere/innbyggere. • Avklare mulighet for dendrokronologisk datering av bebyggelse 	<p>Sånn gjør vi det: Drammen kommune tar initiativ og inviterer til samarbeid eller igangsetter prosjekt med relevante samarbeidsparter som Fylkeskommunen, Drammen museum, kulturhistoriske interesseorganisasjoner, frivilligheten og aktuelle/interesserte gårdeiere.</p>
<p>Veiledning og kursing</p> <p>Utarbeide «kokebok» for godt nabolag</p> <p>– hvordan gå frem ved ønske om å gjøre noe for nabolaget og øke trivsel.</p> <p>Kurs i «Hvordan vedlikeholde og ta vare på boligen» (byggningsvern), maling av fasade og inngangsdør mm</p>	<p>Sånn gjør vi det: Følges opp i Områdesatsningen Strømsø 2030 med involvering av innbyggere og interessenter.</p>

 Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

 Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

 Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Mangfold av funksjoner og destinasjoner side om side i Blichs gate.
Foto: DRMA

I overimorgen

Formidlingsprosjekt langs elva Skilte og peke mot kulturminner og -miljø i byen.	Sånn gjør vi det: Initiativ fra interesseorganisasjoner eller andre aktuelle aktører, gjennomføres i dialog med kommunen.
Ta vare på/tilrettelegge for spesialbutikker og mindre produksjonsbedrifter <ul style="list-style-type: none"> Kartlegge mulige virkemidler. Starte med et arbeidsverksted med samarbeidsparter og lokale aktører 	Sånn gjør vi det: Byen vår Drammen / Drammen kommune og lokale næringsdrivere i samarbeid.
Historisk sammenheng i gatenettet Utarbeide plan/prinsipp for gateutforming.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune tar initiativ og inviterer til samarbeid eller igangsetter prosjekt med relevante samarbeidsparter som Fylkeskommunen, Drammen museum, kulturhistoriske interesseorganisasjoner, frivilligheten og aktuelle/interesserte gårdeiere.
Skilt og belysning <ul style="list-style-type: none"> Plassering og utforming av gateskilt, virksomhetsskilt, gatebelysning og fasadebelysning - pilotprosjekt for del av gate. Utarbeidelse av veileder og formidling av innhold til i beboere, grunneiere og næringsaktører 	
Gjenskape og ta vare på historiske fasader <ul style="list-style-type: none"> Utarbeide veileder om historiske fasader og farger. Undersøkes mulighet for samarbeid og finansiering av tilbakeføring av historisk fasade og tilskuddsordning. I forbindelse med kommunedelplan for bevegelse undersøkes mulighetene for tiltak og samarbeid på tvers av sektorer og med fylkeskommunen om for vinterdrift langs fredete bygninger. 	
Brannsikringsplan for tett trehusbebyggelse <ul style="list-style-type: none"> Oppfølging av plan for Tollbugata Utarbeidelse av plan for resterende tett trehusbebyggelse 	

Litt lengre fram

Historisk sammenheng i gatenettet Opparbeide historiske gater i henhold til plan/prinsipp for gateutforming.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.
Formidlingsprosjekt foretterreformatoriske kulturminner under bakken <ul style="list-style-type: none"> Kartlegging av områder med potensiale for funn. Ved funn etableres det et prosjekt for formidling som fysiske tiltak på stedet, byvandring eller utstillinger. 	Sånn gjør vi det: Drammen kommune og fylkeskommunen samarbeider og involvere andre relevante samarbeidsparter.
Brannsikringsplan for tett trehusbebyggelse Oppfølging og gjennomføring av brannsikringsplaner.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune følger opp med relevante samarbeidsparter som fylkeskommunen og gårdeiere.

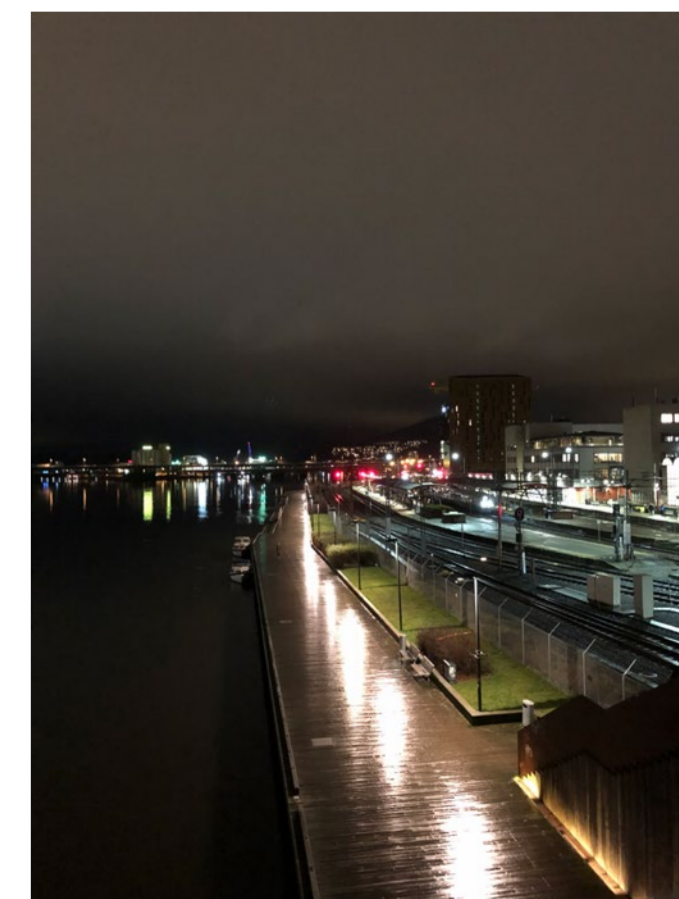
Bevegelse

I morgen

Vinterdrift som fremmer gange og sykkel Igangsette prosjekt for å undersøke nye og innovative løsninger for vintervedlikehold som fremmer gange og sykkel.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune igangsetter prosjekt med relevante samarbeidsparter.
Fremme byliv, gange og sykkel i gater Teste midlertidig stengning av gate(r) og andre tiltak som flyttbare elementer og oppmerking i gater, som tilrettelegger for gange, sykkel og samordner varelevering, renovasjon og parkering.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune, fylkeskommune, Byen vår Drammen, grunneiere og lokalt næringsliv tar initiativ og inviterer til samarbeid og dialog.
Bildeling - Drammen som del av Net Zero City Pilotprosjekt for deleløsninger for reisemidler.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune.
Kommunedelplan for mobilitet - utarbeidelse Sette i gang arbeid med kommunedelplan for mobilitet, som følger opp de strategiske grepene for temaet bevegelse i områdeutviklingsstrategien og utreder hvordan mål og prinsipper kan oppnås og gjennomføres.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune, med en bred og involverende planprosess, i dialog med fylkeskommunen, Statens vegvesen, innbyggere, lokalt næringsliv og interesseorganisasjoner.
Digital plattform for bevegelse Undersøke muligheten for å etablere felles digital plattform som samler mobilitetsnettverket i en app, for å oppmuntre, belønne og gjøre det enklere å benytte og bytte mellom grønne reisemidler. Prosjektet skal avklare behov, ønsket utbytte, ansvar for etablering og drift av plattformen og for hvilket område den skal gjelde.	Sånn gjør vi det: Det etableres en samarbeidsgruppe med deltakere som Brakar, Buskerudbyen, Bane NOR, Drammen kommune og ev. andre aktuelle aktører innen digitale mobilitetsløsninger.

Nærheten til elva og stasjonen gir muligheter for å skape miljøvennlige former for bevegelse som er effektive, gir glede og unike opplevelser

Foto:
 Drammen kommune (til venstre)
 Lene Basma (til høyre)

I overimorgen

Rute for buss for tog Finne og ta i bruk ny rute som gjør at bussene kommer raskt ut på hovedvegnettet.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune og Bane NOR SF.
Flere tilgjengelige og trygge sykkelparkeringsplasser Undersøke behov og muligheter og etablere flere sykkelparkeringsløsninger i og i nærheten av sentrale byrom og destinasjoner og etablering.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune, blant annet gjennom planarbeid og utbyggingsavtale der aktuelt.
Smartere og grønnere gateparkering <ul style="list-style-type: none"> Undersøke mulighetene for parkeringsreguleringer som prioriterer beboere og besøkende til lokalt næringsliv, som reduserer fremmedparkering mellom Langes gate og Bruparken. Teste / ta i bruk ny teknologi for regulering av gateparkering. 	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune, blant annet gjennom en medvirkningsprosess der beboere og lokalt næringsliv involveres.
Mobilitetshus <ul style="list-style-type: none"> Utvikle nye løsninger for samlokalisering av parkering, pakkeleveringsløsninger, varelevering, minigjenbruksstasjoner, bildeling og andre deleløsninger mv. Pilotprosjekt i forbindelse med en konkret plan eller utbygging. 	Sånn gjør vi det: Felles prosjekt mellom Drammen kommune og forslagsstiller/utviklere der samlokalisering er hensiktsmessig.

Litt lengre fram

Mobilitetshus Finansiering og gjennomføring av tiltak.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.
Kommunedelplan for mobilitet - oppfølging Oppfølging av vedtatt kommunedelplan for mobilitet og gjennomføring av løsninger som bl.a. fremmer byliv, gange og sykkel i gatene, bedre fremkommelighet for buss og tiltak som reduserer gjennomkjøringstrafikk.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune i egne prosesser eller gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.

Byliv og møteplasser

I morgen

Møteplasser og trivelige nabolag <ul style="list-style-type: none"> Etablere flere sitteplasser Fargerike blomster og planter i parker, på husvegger og i kantsoner Dyrkeområder: videreutvikle Strømsøhagen og teste ut nye dyrkeområder, sansehage og læringshage Gjøre avfallsbeholdere mindre synlig Utvikle lommeparker på restareal og kantsoner Sette ut flyttbare møbler, blomsterkasser og trær Undersøke mulighet for oppstartshjelp for borettslag/sameier som vil dyrke Bruke insektsvennlige blomster, frukttrær og bærbusker der det er mulig når det skal plantes nytt i parker og på møteplasser. Flere grafittivegger Tilgjengeliggjøre takhager Oppstillingsplasser for foodtruck / mulighet for å kjøpe mat i/ved parker og byrom Undersøke mulighetene for å etablere utsiktspunkt Kunst integrert i de grønne omgivelsene Undersøke mulighetene for å opparbeide skøytebane i en park eller et byrom om vinteren Undersøke mulighetene for etablering av flere klimabeskyttete oppholdsarealer i parker og byrom, som tilrettelegger for bruk av møteplasser og byrom hele året Bruke farget belysning 	Sånn gjør vi det: Grunneiere, velforeninger, sameier/borettslag, interessenter tar initiativ og gjennomfører, ved behov i dialog med kommunen og/eller følges opp i Områdesatsningen Strømsø 2030 med involvering av innbyggere og interessenter.
Mer tilrettelegging for aktivitet og lek i parker og byrom Kartlegge steder og muligheter for å etablere og/eller legge til rette for initiativ til aktivitet og lek med utgangspunkt i følgende tiltak: <ul style="list-style-type: none"> Hinderløyper (for barn/ungdom i ulike aldre) Botcha-baner Skulpturer som også kan brukes til lek Fargerike lekeinstallasjoner Fargerik materialbruk (på dekker og elementer) og bruk av fargerik belysning Parkour Basket Digitale fasiliteter: wifi-oppkobling og mulighet for å spille av musikk 	Sånn gjør vi det: Områdesatsning Strømsø 2030 tar initiativ og involverer aktuelle samarbeidspartner, eller initiativ fra næringslivsaktører, Byen vår Drammen og andre aktuelle aktører i dialog med Drammen kommune. Det vurderes om ungdom kan inkluderes i planleggingen og gjennomføringen av tiltak og aktiviteter gjennom knutepunkt Strømsø og eventuelt gjennom skolene.

I overimorgen

Møteplasser og trivelige nabolag

- Bedre belysning i parker, torg og gater - kartlegging og etablering
- Oppgradering/forbedring av eksisterende lekeplasser
- Utvikle området rundt Knutepunkt Strømsø til et grønnere område med mindre asfalt og mer tilrettelegging for lek/aktivitet og som møteplass.
- Kartlegge aktuelle steder for og utvikle en fargerik og urban møteplass med kunst, skulpturer, farget belysning og digitale fasiliteter.

Sånn gjør vi det:

Grunneiere, velforeninger, sameier/borettslag, interessenter tar initiativ og gjennomfører, ved behov i dialog med kommunen og/eller følges opp i Områdesatsningen Strømsø 2030 med involvering av innbyggere og interessenter.

Mer tilrettelegging for aktivitet og lek i byrom og parker

Opparbeide aktivitet og lek i parker og byrom.

«Hage i byen» for alle

Basert på ungdoms innspill igangsettes forprosjekt for oppgradering av passende grøntareal der følgende vurderes:

- utforming av park med følelse av å være i en hage
- blomstereng / fargerik og vill beplantning
- husker
- trehytter

Sånn gjør vi det:

Områdesating Strømsø 2030 tar initiativ og involverer ungdom og andre aktuelle samarbeidsparter, i dialog med Drammen kommune.

Etablere møteplasser for ungdom

Undersøke mulighetene for og gjennomføre etablering av møteplasser for ungdom med god tilgjengelighet til kollektivtransport, med en eller flere av følgende funksjoner:

- Urban møteplass for mat, markeder og festivaler - mulig å være både ute og inne
- Stor (innendørs) møteplass med verksted hvor man kan holde eller delta på kurs, skape og være kreativ, drive med aktiviteter, spille, høre musikk, game, bytte klær og ting, spise mat, kjøpe mat og drikke mv.
- Møteplass hvor man kan øve, spille spill, musikk og video, skape og være kreative. Møteplassen må ligge ved en bussholdeplass slik at det er enkelt å komme seg til og fra.

Sånn gjør vi det:

Med initiativ fra Områdesatsningen Strømsø 2030 eller frivillighet/andre aktuelle aktører inviteres det til samarbeid om etablering av møteplass for ungdom.

Ungdom inkluderes i planleggingen og etableringen av møteplass gjennom knutepunkt Strømsø, og eventuelt gjennom skolene.

Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Over: Bruparken under motorvegbua har potensial til å bli et mer fargerikt byrom.
Under: Gløtt inn i gårdsrommene bidrar til opplevelser og dybde til livet i gatene, som her i Hesselbergs gate.

Felles nedgravd avfallsøsning Undersøke pilotprosjekt for nedgravd avfallsøsning og eventuelt gjennomføring.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune og RfD samarbeider og finner gårdeiere og virksomheter som er interessert i å delta i prosjektgruppe og pilotprosjekt.
--	--

Lommeparker Lommeparker opparbeides permanent.	Sånn gjør vi det: Følges opp gjennom planarbeid og utbyggingsavtale og/ eller følges opp i Områdesatsningen Strømsø 2030.
--	---

Orientering og lesbarhet Veifinng (wayfinding) benyttes som verktøy for å vise sammenhenger mellom viktige målpunkt på Strømsø. Målet er å styrke lesbarheten, muligheten til å orientere seg i området og fortelle flere historier om Strømsø med utgangspunkt i verdiene som ligger til grunn for strategien.	Sånn gjør vi det: Områdesatsing Strømsø 2030 i samarbeid med Drammen kommune gjennomfører og inviterer med grunneiere, frivillighet og andre aktuelle samarbeidsparter.
---	---

Litt lengre fram

Etablering av «hage i byen» for alle Opparbeide oppgradering av grøntareal.	Sånn gjør vi det: Områdesatsing Strømsø 2030 i samarbeid med Drammen kommune gjennomfører eller følges opp av Drammen kommune gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.
---	---

Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Strømsø Torg - kollektivknutepunkt og møteplass
 Foto: Lene Basma

Strømsø torg / Torgeir Vraas plass / stasjonene

I morgen

Felles mobilitetsløsninger Undersøke muligheten for felles mobilitetsløsninger rundt Strømsø torg som nye, felles innovative sykkelparkeringsløsninger og andre tiltak som bør løses på tvers av utviklingsplaner. I innledende fase avdekkes behov, muligheter for felles løsninger og samarbeidform i den videre utviklingen/planarbeidet.	Sånn gjør vi det: Samarbeid i gruppe bestående av grunneiere/utviklere i området (Strømsø United, BaneNOR, Union Eiendomsutvikling og Ambassadeur Hotel) og Drammen kommune.
---	--

Mer grønt, tilrettelegging for gående og syklende Teste ny utforming av Grønland (gata) ved å stenge gata helt eller delvis midlertidig, og plassere ut flyttbare møbler, trær og blomsterkasser på torg og parkeringsplasser.	Sånn gjør vi det: Grunneiere/utviklere, lokalt næringsliv, transportbransjen og Drammen kommune samarbeider om prosjekt.
--	--

I overimorgen

Mer grønt, tilrettelegging for gående og syklende Planarbeid regulerer området til formål som legger til rette for ønsket bruk. I planarbeidet vurderes følgende tiltak: <ul style="list-style-type: none"> • økt synlig sammenheng i sykkelnettstenging av gata Grønland for annen biltrafikk enn nød- og nyttetransport • flere og innovative sykkelparkeringsløsninger • bedre løsninger for varelevering på Torgeir Vraas plass • bedre forbindelse mellom gang- og sykkelundergangen til Konnerudgata og Strømsø torg • erstatte bilparkeringsplasser på Torgeir Vraas plass med grønt og sitteplasser • løsninger for HC-parkering • fjerne taxiparkering ved Globusgården • aktivitetsgate for barn og unge med f.eks parkour, lavagate, tuftepark 	Sånn gjør vi det: Følges opp i planprosess i dialog med innbyggere, næringsliv, transportbransjen og grunneiere, i tett dialog med Drammen kommune.
---	---

Litt lengre fram

Mer grønt, tilrettelegging for gående og syklende Ved behov sette i gang skisse-/forprosjekt der regulerte tiltak/løsninger sees i sammenheng. Tiltak/løsninger opparbeides.	Sånn gjør vi det: Ansvar for gjennomføring avklares gjennom planprosess og utbyggingsavtale.
---	--

Tollbugata - handelsgata

Strømsø torg til Gyldenløves plass

I morgen

Tiltak som fremmer økt byliv, sykkel og gange <ul style="list-style-type: none"> • Bylivsarrangementer i gata • Flyttbare trær, planter, blomster og møbler • Sykkelparkering 	Sånn gjør vi det: Byen vår Drammen, lokalt næringsliv, gårdeiere og Drammen kommune samarbeider i prosjektgruppe. Tiltak kan vurderes gjennomført gjennom Områdesatsning Strømsø 2030.
---	---

I overimorgen

Tollbugata - Strømsø torg til Blichs gate Ferdigstille påbegynt utvikling av gågate.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune følger opp. Permanent opparbeidelse av gågate forsøkes løst gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.
--	---

Tollbugata - Blichs gate til Gyldenløves plass Utarbeide skisse-/forprosjekt for gateutforming som gir plass til uteserveringer/matboder, marked, arrangementer, nød- og nyttetraffikk, gående og syklende, gatemøbler og trær/planter.	Sånn gjør vi det: Etablert partnerskap gjennomfører skisse-/forprosjekt.
---	--

Litt lengre fram

Tollbugata - Blichs gate til Gyldenløves plass Opparbeidelse av permanent gågate.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.
---	---

Tollbugata - Bygata

Mellom Bruparken og Rundtom

I overimorgen

Tiltak for utvikling av bygata Igangsette forprosjekt for utforming av bygata, der følgende tiltak vurderes og ses i sammenheng: <ul style="list-style-type: none"> • styrke forbindelsene for gående og syklende på tvers av Tollbugata • tilrettelegging for buss og sykkel i blandet trafikk • sammenheng med hjørner/kantsoner i tverrgatene 	Sånn gjør vi det: Drammen kommune gjennomfører, i dialog med fylkeskommunen, kollektivselskap, innbyggere og andre interessenter.
---	---

Litt lengre fram

Tiltak for utvikling av bygata Opparbeidelse av ny gateutforming.	Sånn gjør vi det: Drammen kommune følger opp gjennom planprosesser og utbyggingsavtaler.
---	--

Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Tollbugata - Den historiske gata

mellom Gyldenløves plass og Bruparken

I morgen

Tiltak som fremmer økt byliv, sykkel, gange og synliggjøring av kulturhistorien

- Teste hel eller delvis stenging av gata for bil- og busstrafikk (gjelder også Treschows gate mellom Tollbugata og Tordenskiolds gate)
- Arrangementer i gata, byvandring og bakgårdsarrangementer
- Sette i gang prosjekt for formidling av kulturhistorien med informasjonsskilt
- Undersøke muligheten for å utvikle Paus & Paus-bygningen som lokal møteplass og aktivitetsarena, og om dette kan kombineres med kurs i håndverk/bygningsvern.

Sånn gjør vi det:

Interesseorganisasjoner, innbyggere, næringsliv og andre tar initiativ og gjennomfører, i dialog med Drammen kommune.

Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

I overimorgen

Tiltak som fremmer økt byliv, sykkel, gange og synliggjøring av kulturhistorien

Forprosjekt for ny gateutforming som prioriterer gående, syklende og kulturmiljøet, og som følger opp vedtatt kommunedelplan for bevegelse.

Sånn gjør vi det:

Drammen kommune tar initiativ og gjennomfører, i dialog med innbyggere, interesseorganisasjoner og andre relevante aktører.

Sette i gang prosjekt for å utarbeide og sette opp skilt som formidler et mangfold av historier fra forskjellige perioder i Tollbugatas historie.

Sånn gjør vi det:

Drammen kommune gjennomfører.

Ta i bruk Paus & Paus-bygningen til aktivitet / møteplass.

Sånn gjør vi det:

Drammens museum og Områdesatsningen Strømsø 2030 med samarbeidsaktører.

Litt lengre fram

Tiltak som fremmer økt byliv, sykkel, gange og synliggjøring av kulturhistorien

Opparbeide ny gateutforming.

Sånn gjør vi det:

Følges opp av Drammen kommune gjennom planarbeid og utbyggingsavtale.

Mangfoldet og historien i Tollbugata, ryggraden i denne delen av Strømsø.
Foto: DRMA og Lene Basma

Bølgeplassen
Foto: Drammen Byarkiv

Bølgeplassen

krysset Langes gate - Tollbugata - Schultzgate

I morgen

Tilrettelegge for møteplass med historiske kvaliteter

Teste bedre tilrettelegging for byliv ved å:

- sette ut flyttbare benker
- sette ut flyttbare trær og blomsterkasser.

Sånn gjør vi det:

Innbyggere, Områdesatsningen Strømsø 2030, næringsliv el.l. tar initiativ og gjennomfører i dialog med Drammen kommune.

I overimorgen

Tilrettelegge for møteplass med historiske kvaliteter

Sette igang prosjekt, der følgende tiltak sees i sammenheng og blir vurdert:

- tilrettelegging for mer grønt, aktivitet og opphold og bedre belysning
- bymessig utforming av krysset, som prioriterer gående og syklende
- gjenskape historiske kvaliteter

Sånn gjør vi det:

Drammen kommune gjennomfører, og involverer innbyggere, nærutvalg, interesseorganisasjoner og andre.

Litt lengre fram

Tilrettelegge for møteplass med historiske kvaliteter

Opparbeide ny utforming av plassen.

Sånn gjør vi det:

Drammen kommune følger opp gjennom planprosesser og utbyggingsavtaler.

Strømsø kirke, kirkegård og Gundersens plass

krysset Knoffs gate - Tordenskioldsgate - Svanegangen

I morgen

Tilrettelegging for opphold Undersøke/planlegge bruk av ledig gressplen på kirkegården, sett i sammenheng med utvikling av kirkerommet som møteplass, eventuelt utprøving av flyttbare elementer.	Sånn gjør vi det: Strømsø kirke i dialog med Drammen kommune og i samarbeid med frivilligheten, naboer og andre aktuelle aktører.
---	---

Formidling av kulturhistorien Sette i gang formidlingsprosjekter med utgangspunkt i Strømsø kirke, kirkegård og krypten (gravkammer under kirken) og knytte dette mot byhistorien.	Sånn gjør vi det: Strømsø kirke inviterer til samarbeid eller igangsetter prosjekt med aktuelle samarbeidsparter som fylkeskommunen, Drammen kommune, Drammens museum og kulturhistoriske interesseorganisasjoner.
--	--

I overimorgen

Tilrettelegging for opphold Utvikle utearealet utenfor kirken som møtested for opphold og rekreasjon.	Sånn gjør vi det: Etter innspill fra ovennevnte dialog oppgraderes uteområdet i samarbeid mellom Drammen Kirkelige Fellesråd, Drammen kommune og andre aktuelle aktører.
---	--

Formidling av kulturhistorien Kulturhistorisk kunnskap rundt kirken, kirkegården og området som kommer fram gjøres permanent tilgjengelig på en enkel og tidsriktig måte.	Sånn gjør vi det: Strømsø kirke tar initiativ til at midlertidige formidlingsprosjekter konverteres til en mer permanent formidling ved en aktuell aktør/samarbeidskonstellasjon.
---	---

Strømsø Kirkegård
Foto: Drammen kommune, Karen Pihl

Doktor Hansteins gate/Deciliteren

Parken øst i Doktor Hansteinsgate mot Gyldenløves plass

I morgen

Møteplass og trivelig nabolag Midlertidig utplassering av benker og blomsterkasser/dyrkekasser.	Sånn gjør vi det: Områdesatsing Strømsø 2023 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere.
---	--

I overimorgen

Sikker flomvei gjennom parken Prosjektering og opparbeidelse av park som ivaretar flomvei til Drammenselva der følgende tiltak også vurderes: <ul style="list-style-type: none"> • utvidelse av parken til området for det nedlagte Tangensporet • benker, bord, belysning og beplantning. 	Sånn gjør vi det: Drammen kommune følger opp i planprosesser og utbyggingsavtaler.
--	--

Elvepromenaden

Jernbekaia fra stasjonen til Gyldenløves plass

I morgen

Tilrettelegge for opphold og informasjonsskilt Undersøke behov for å gjøre søppelkasser med synlige ved å flytte de og behovet for flere søppelkasser.	Sånn gjør vi det: Følges opp av Drammen kommune
--	---

I overimorgen

Tilrettelegge for opphold og informasjonsskilt <ul style="list-style-type: none"> • Sette ut benker, bord og elementer for grilling og piknik. • Undersøke om sponing av benker kan være aktuelt for å få penger til tiltakene 	Sånn gjør vi det: Gjennomføres av Områdesatsingen Strømsø 2030 og Drammen kommune i samarbeid.
---	--

Litt lengre fram

Tilrettelegge for opphold og informasjonsskilt Sette ut informasjonsskilt som del av formidlingsprosjekt langs elva, som peker på kulturminner og -miljø inne i byen og som formidler Strømsø sin historie.	Sånn gjør vi det: Initiativ fra interesseorganisasjoner eller andre aktuelle aktører, gjennomføres i dialog med kommunen.
---	---

Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

Områdesatsingen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Gyldenløves plass og Telthusgata

I morgen

Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter og oppgradering av Telthusgata

Teste å sette ut:

- flyttbare grønne elementer under Strømsøbrua
- flyttbare møbler som bord og benker for å tilrettelegge for piknik og grilling.

Sånn gjør vi det:

Områdesatsingen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

I overimorgen

Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter og oppgradering av Telthusgata

Igangsette forprosjekt for utvikling av Gyldenløves plass med kulturhistoriske kvaliteter, som følger opp kommunedelplan for bevegelse, der følgende tiltak sees i sammenheng og vurderes:

- tilrettelegging for mer grønt, aktivitet og opphold
- ivareta flomvei fra Telthusgata ut til elva.
- forbedring av forbindelser for gående og syklende over plassen og under Strømsøbrua.
- bedre belysning og skilting av gangveier.
- utvikling av kantsonene inn mot plassen

Sånn gjør vi det:

Drammen kommune gjennomfører, i samarbeid med Statens vegvesen, fylkeskommunen, og involverer innbyggere, nærutvalg, interesseorganisasjoner og andre.

Igangsette forprosjekt for Telthusgata som følger opp kommunedelplan for bevegelse, der følgende tiltak sees i sammenheng og vurderes:

- bedre gang- og sykkelforbindelser i og på tvers av Telthusgata
- ivareta flomvei fra Bjørnstjerne Bjørnsons gate til Gyldenløves plass/elva
- bedre framkommelighet for bussen

Litt lengre fram

Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter og oppgradering av Telthusgata

Opparbeide Gyldenløves plass.

Opparbeide Telthusgata.

Sånn gjør vi det:

Gjennomføring knyttes til relevante planprosesser og avtales gjennom utbyggingsavtale

Tangensporet

Mellom Gyldenløves plass og Tollbodkaia

I morgen

<p>Tilrettelegge for aktivitet og møteplass</p> <p>Teste endret bruk av Tangensporet ved å:</p> <ul style="list-style-type: none"> • fjerne gjerder • sette ut flyttbare bord og benker • sette ut blomster-/plantekasser • utvide gang- og sykkelanlegg • tilrettelegge for piknik og grilling. 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Gjennomføres som del av områdemodning i forbindelse med planprosess for Tangenkaia, i samarbeid med Områdesatsningen Strømsø 2030, innbyggere og andre aktuelle aktører.</p>
<p>Undersøke mulighet for midlertidig brygge for bading/fisking og badstu.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Grunneiere, innbyggere og frivilligheten tar initiativ, i dialog med Drammen kommune.</p>

I overimorgen

<p>Tilrettelegge for aktivitet og møteplass</p> <p>Planarbeid regulerer området til formål som legger til rette for ny og ønsket bruk. I planarbeidet vurderes følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mer grønt: trær, planter, blomster og dyrkekasser • Læringshage • Adkomst/tilgang til vannet • Brygge for fisking, bading og kajakk • Badstu • Anlegg for gående og syklende • Anlegg for lek/aktivitet • Informasjonsskilt om historien / utviklingen i området • Skulpturpark/kunstutstilling • Utsiktspunkt • Klimabeskyttet opphold - sted å trekke inn under tak 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Følges opp av Drammen kommune gjennom planprosess, hvor grunneiere, innbyggere og andre involveres.</p>
--	--

Litt lengre fram

<p>Tilrettelegge for aktivitet og møteplass</p> <p>Ved behov settes det i gang skisse-/forprosjekt der regulerte tiltak/løsninger sees i sammenheng. Tiltak/løsninger opparbeides.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Ansvar for gjennomføring avklares gjennom planprosess og utbyggingsavtale.</p>
<p>Skulpturpark / kunstutstilling:</p> <p>Dersom skisse-/forprosjekt vurderer skulpturpark/kunstutstilling som aktuelt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Undersøke om det finnes skulpturer hos kommunen eller andre som kan benyttes • Etablere prosjektgruppe, som utarbeider prosjekt og engasjerer kunstnere • Sette opp skulpturpark 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune i dialog med kulturliv, næringsliv, interesseorganisasjoner, innbyggere og andre interesserte.</p>

Bruparken

Fra Bjørnstjerne Bjørnsonsgate til Drammenselva under motorvegbrua

I morgen

<p>Tilrettelegge for mer grønt, aktivitet og opphold</p> <p>Sette i gang tverrfaglig samarbeidsprosjekt for å avklare hvor og hvordan det er mulig å legge til rette for mer grønt, aktivitet og opphold i Bruparken.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune tar initiativ overfor Statens Vegvesen.</p>
<p>Teste ut tiltak som gjør det bedre å oppholde seg under motorvegbrua, som:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ny belysning • Flere benker / sitteplasser • Flyttbare trær / beplantning 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Områdesatsningen Strømsø 2023 tar initiativ og gjennomfører i samarbeid med Statens vegvesen, fylkeskommunen, Drammen kommune, og involverer innbyggere og andre interessenter.</p>

I overimorgen

<p>Tilrettelegge for mer grønt, aktivitet og opphold</p> <p>Igangsette forprosjekt for ny utforming som gjør Bruparken mer attraktiv, trygg og grønn som offentlig byrom, der følgende tiltak sees i sammenheng og blir vurdert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye typer og økt belysning • Utvidelse ned til Drammenselva • Grønn støyskjerm mot Bjørnstjerne Bjørnsons gate • Basketballbane • Flere sitteplasser / benker og bord • Leke- og aktivitetsområder • Dyrkekasser / parselhager • Bedre forbindelser for gående og syklende på langs og på tvers • Hundepark 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune gjennomfører, i dialog og samarbeid med Statens vegvesen, fylkeskommunen, innbyggere, nærutvalg, interesseorganisasjoner m.fl.</p>
---	---

Litt lengre fram

<p>Tilrettelegge for mer grønt, aktivitet og opphold</p> <p>Opparbeide ny utforming av parken</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune følger opp gjennom planarbeid og utbyggingsavtaler.</p>
--	--

Initiativ og gjennomføring av nærutvalg, frivilligheten, interesseorganisasjoner, grunneiere og andre, alene eller i fellesskap, i dialog med kommunen.

Kommunen tar initiativ og gjennomfører, i samarbeid med andre.

Områdesatsningen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og interessenter.

Mads Wiels plass

mellom Tollbugata og Tordenskioldsgate, øst for Bruparken

I morgen

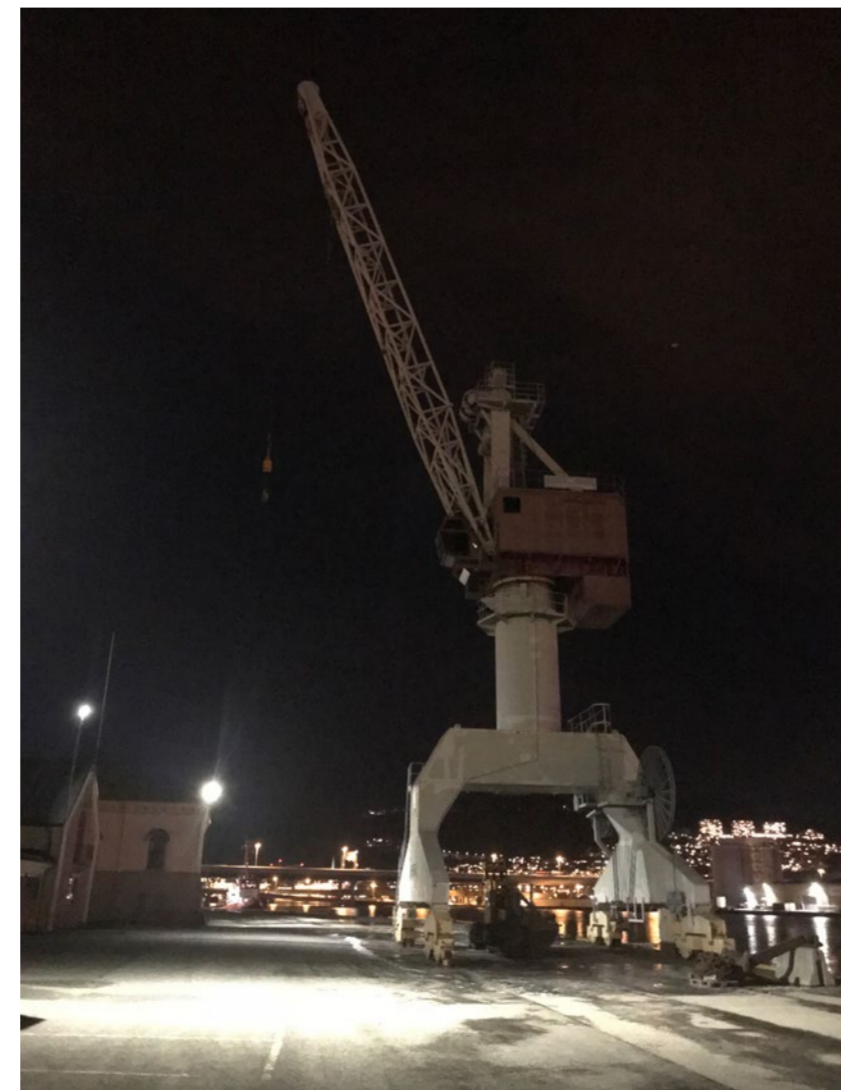
<p>Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter</p> <p>Teste ut hvordan plassen kan bli bedre å oppholde seg på gjennom å sette ut:</p> <ul style="list-style-type: none"> • flyttbare benker • flyttbare blomster-/plantekasser 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Områdesatsingen Strømsø 2030 tar initiativ og gjennomfører, med involvering av innbyggere og andre interessenter</p>
---	---

I overimorgen

<p>Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter</p> <p>Igangsette forprosjekt for ny utforming som viderefører og gjensker historiske kvaliteter, der følgende tiltak ses i sammenheng og blir vurdert:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gjenskape historisk utforming • Sitteplasser / benker • Tilrettelegge for lek / aktivitet 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune følger opp gjennom planprosesser og utbyggingsavtaler, i samarbeid med grunneiere og innbyggere.</p>
--	---

Litt lengre fram

<p>Tilrettelegge for park med historiske kvaliteter</p> <p>Opparbeide ny utforming av plassen</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Drammen kommune følger opp gjennom planprosesser og utbyggingsavtaler, i samarbeid med grunneiere og innbyggere.</p>
--	---

Tollboden, Krana Henrik, sporene etter havnevirksomheten som har vært så sentral på Strømsø
Foto: Lene Basma

Kaiene

Fra Tollbodkaia - Krankaia - Myrakaia - Langbrygga - Tjømøkrankaia og sør til Tollbugata/Havnegata

I morgen

<p>Møteplasser og aktivitet</p> <p>Midlertidige/tidsbestemte tiltak som utforsker kaiene som oppholds- og aktivitetsareal.</p> <p>Midlertidige/tidsbestemte tiltak som utforsker eksisterende bygninger som møteplass for ungdom. Følgende innhold/aktiviteter vurderes for å fylle lokalet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sted å øve (musikk) • Spille spill, musikk og video • Tilrettelegging for å skape og være kreative, verksted og sted for gjennomføring av kurs, byttebod • Tilrettelegging for å henge med venner • Mattilbud 	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Grunneiere samarbeider med Områdesatsingen Strømsø 2030, ungdom og andre aktuelle aktører, og i dialog med Drammen kommune.</p> <p>Ungdom inkluderes i planleggingen og etablering av møteplass gjennom knutepunkt Strømsø, og eventuelt gjennom skolene.</p>
<p>Utarbeide reguleringsplan som følger opp mål, strategi og prinsipper i områdeutviklingsstrategien. I planarbeidet vurderes følgende tiltak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konkrete alternativer for hovedsykkelrute og tilrettelegging for gående og syklende i/gjennom området • Plassering av større grønne byrom og kvalitetskrav til disse, med tanke på flomvei, lek og rekreasjon, vegetasjon og historiske spor. • Muligheter for kanal, bekkeåpning og/eller åpen flomvei på kaiene. • Vitensenter med bl.a interaktive scenario om historien og framtiden • Aktivitetsområde med små fotballmål, lekestativer, park, benker -samlingssted • Møteplass ved vannet: aktivitet i vannet, opphold og avslapping langs kai 	<p>Sånn gjør vi det</p> <p>Drammen kommune følger opp gjennom kommunedelplan for bevegelse, områderegulering og detaljreguleringer for Tangenkaia.</p>
<p>Undersøke mulighetene for byferge.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Grunneiere og næringsliv tar initiativ, i dialog med Drammen kommune og fylkeskommunen/Brakar.</p>

I overimorgen

<p>Møteplasser og aktivitet</p> <p>Ved behov settes det i gang skisse-/forprosjekt der regulerte tiltak/løsninger sees i sammenheng.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Ansvar for gjennomføring avklares gjennom planprosess og utbyggingsavtale.</p>
---	---

Litt lengre fram

<p>Møteplasser og aktivitet</p> <p>Tiltak/løsninger opparbeides.</p>	<p>Sånn gjør vi det:</p> <p>Ansvar for gjennomføring avklares gjennom planprosess og utbyggingsavtale.</p>
---	---

Vedlegg

Bevegelse

Dokumentasjon av undersøkelser og prinsippsnitt som har dannet grunnlag for tiltakene i strategien og som må undersøkes videre i det foreslåtte arbeidet med en kommunedelplan

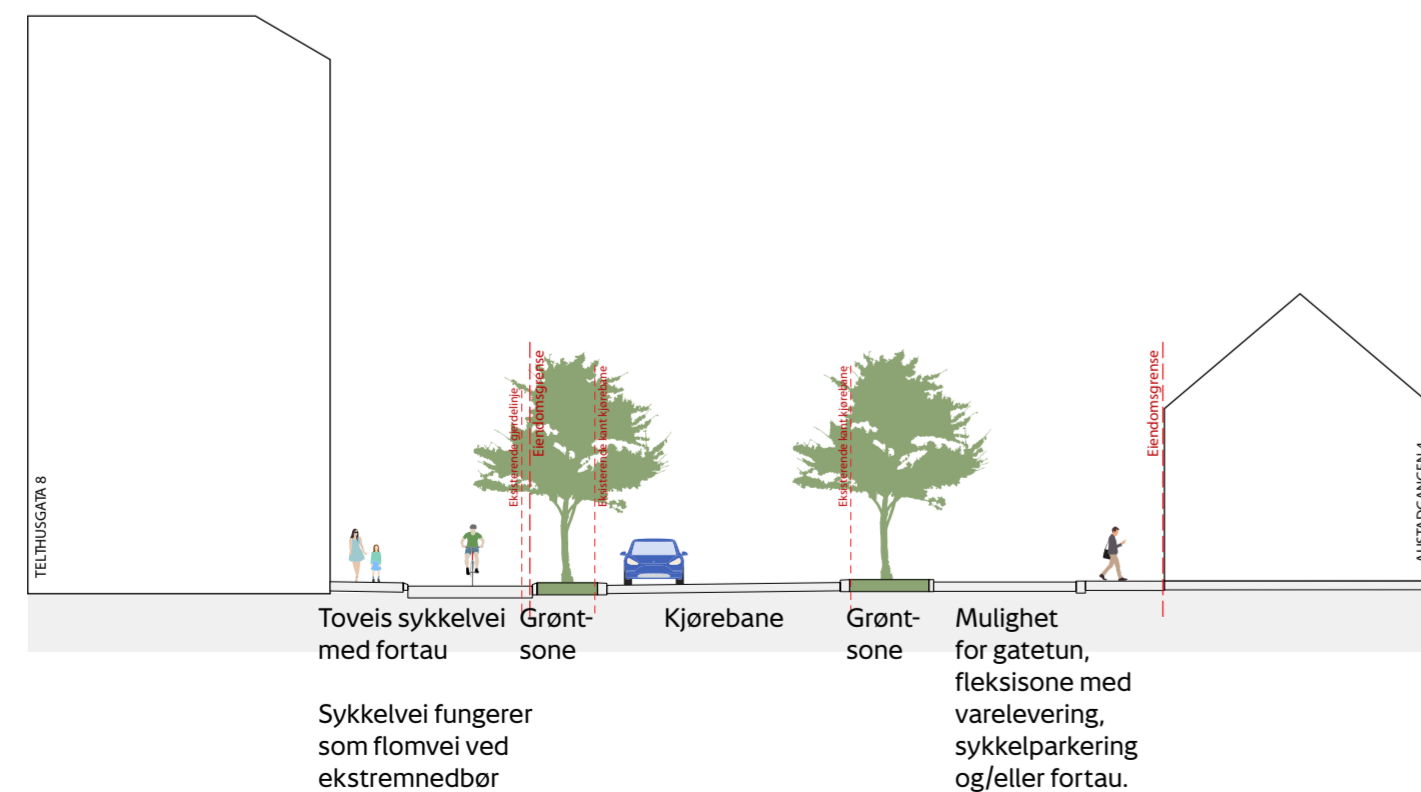
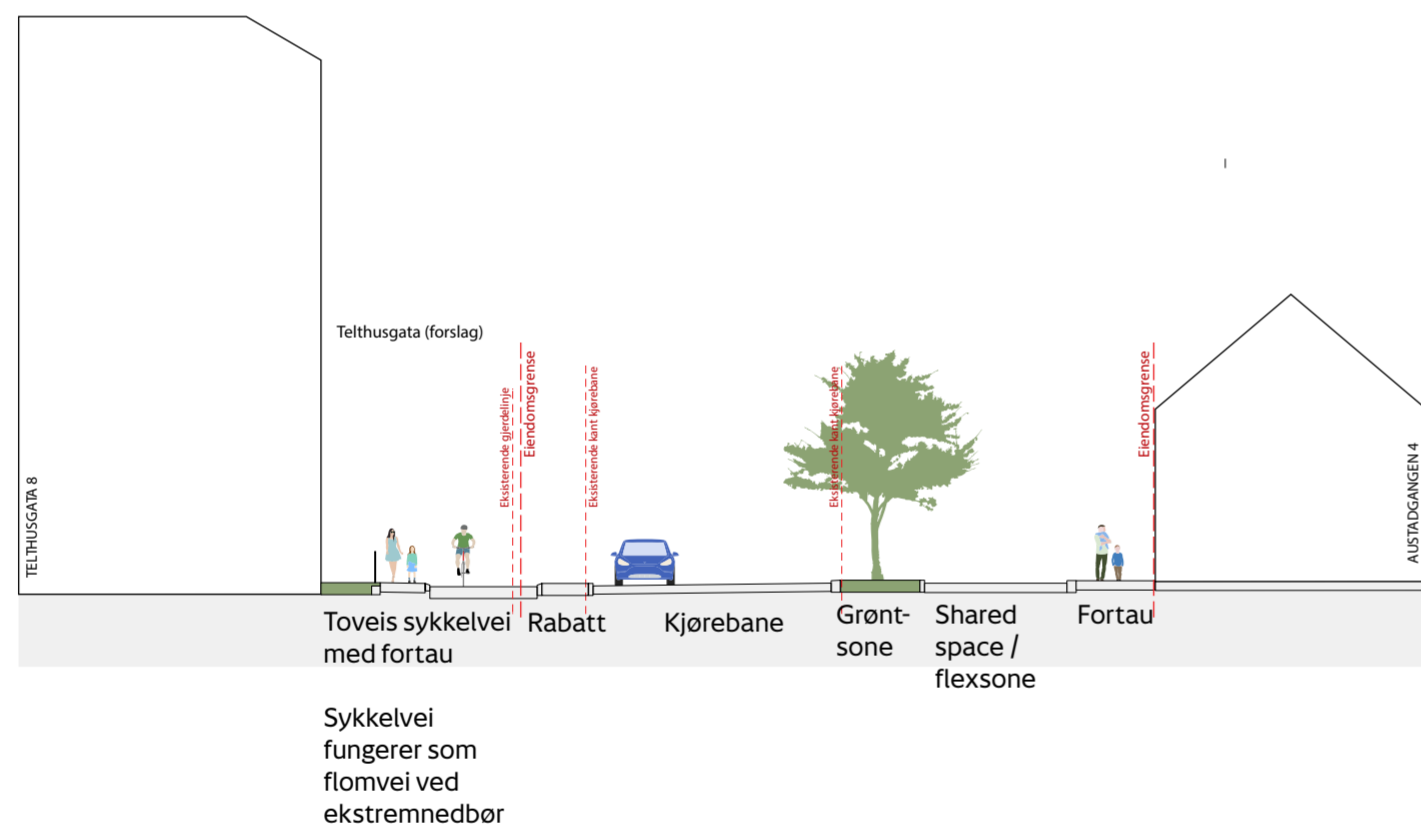
Bevegelse

For å øke kunnskapsgrunnlaget for strategiene og prinsippene i områdeutviklingsstrategien er ulike løsninger for gående, syklende, buss og varelevering og for ulike gater på Strømsø undersøkt. Prinsippsnittene viser mulighetsrommet som skal diskuteres som en del av det kommende arbeidet med kommunedelplan for bevegelse.

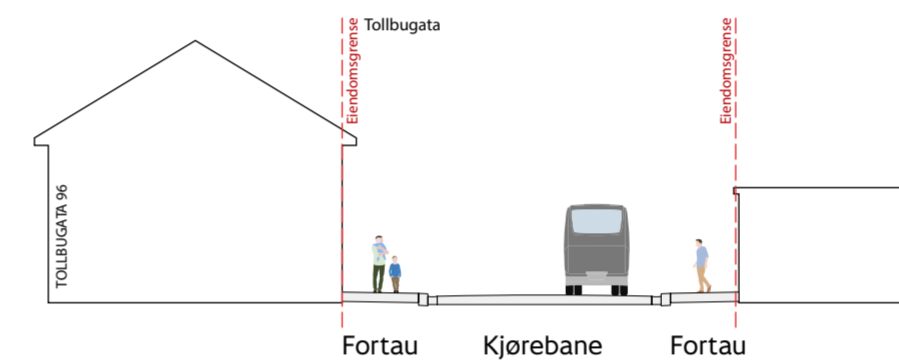
Mulige løsninger for Telthusgata

Telthusgata er del av ringveien i Drammen, en viktig tverrforbindelse for gående og syklende, en forlengelse av det store grønne byrommet på Gyldenløves plass og en viktig flomvei mellom Bjørnstjerne Bjørnsons gate og Drammenselva.

Illustrasjonen viser to av flere prinsipielle løsninger der kjørebane ligger på samme sted som i dag. Begge løsningene tar i bruk areal langs Knutepunkt Strømsø til nytt anlegg for gående og syklende trafikanter på vestsiden av gata.

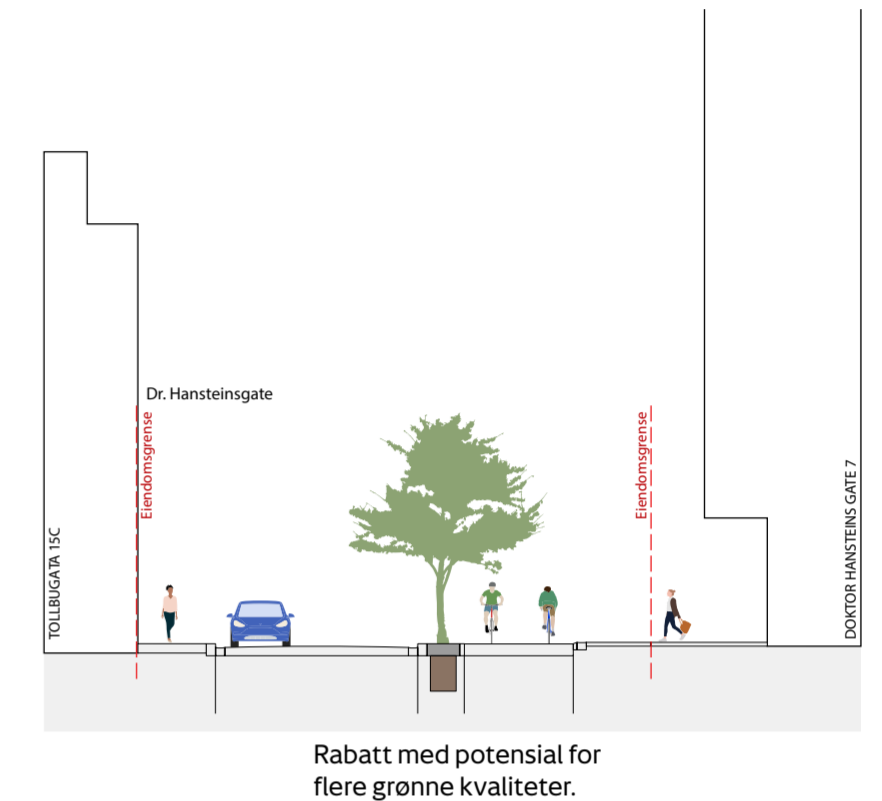

Mulig løsning for Tollbugata mellom Bruparken og Rundtom

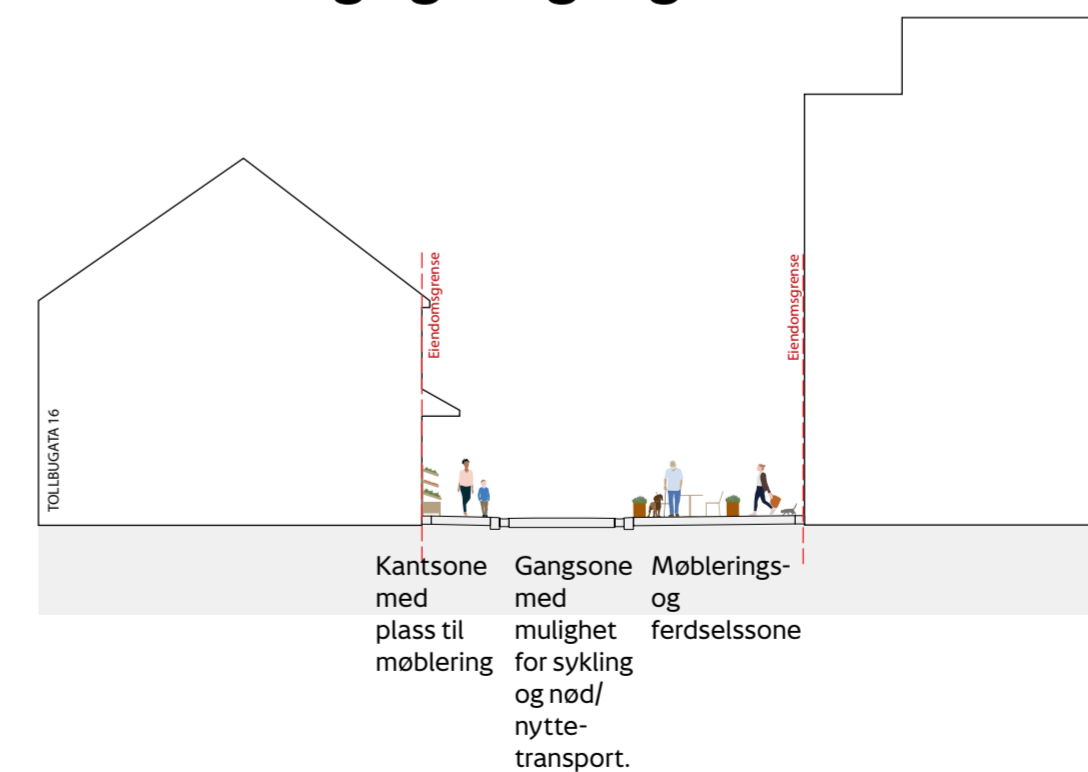
Illustrasjonen viser et prinsipsnitt for østre del av Tollbugata der gata er på det smaleste, med tosidig fortau og to-felts kjørebane med kollektivtrasé. Sykling skjer sammen med buss og bil i kjørebane eller i gangfart på fortau.

Prinsipp for Doktor Hansteins gate

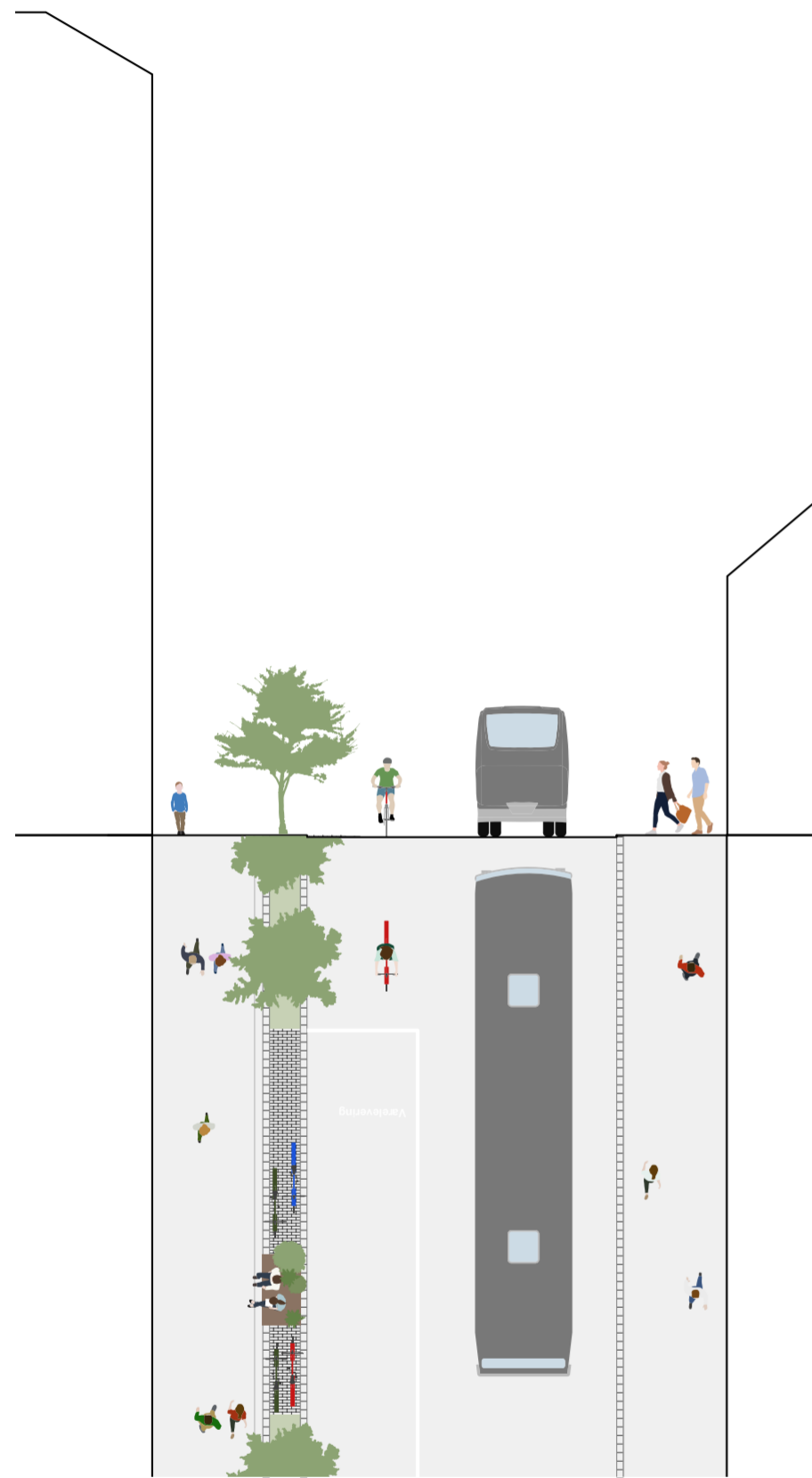
Illustrasjonen viser snitt for Doktor Hansteins gate, slik det er regulert i dag. Rabatten fungerer som holdeplass for buss for tog, men har potensial for flere grønne kvaliteter på sikt.

Mulig løsning for Tollbugata mellom Strømsø torg og Langes gate

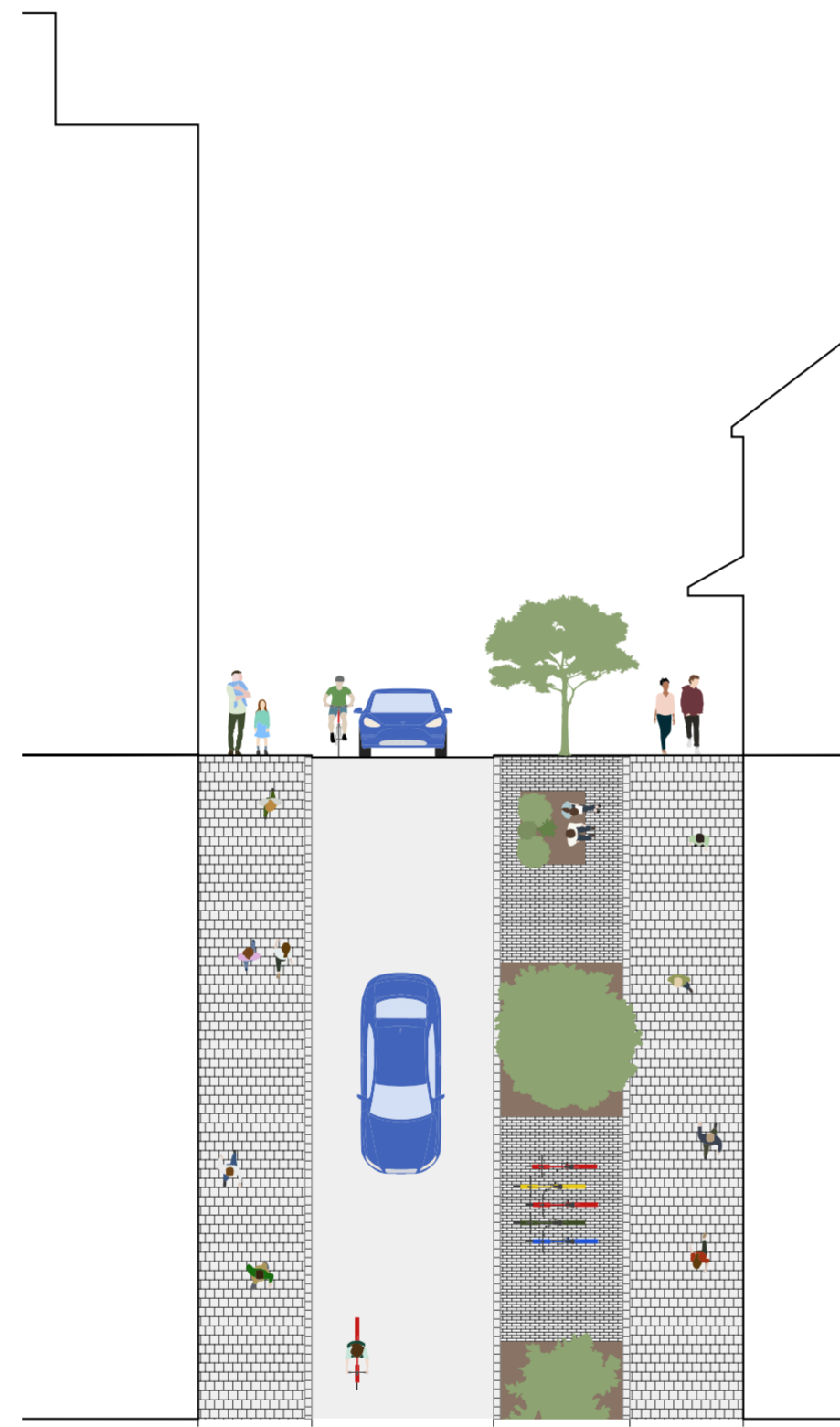

Illustrasjonen viser hvordan gågate i Tollbugata kan utformes med møblerings- og gangsone, hvor det er plass og mulighet for sykling og nød/nyttetransport.

Mulige løsninger for ulike gater, med plass til sykkel, gange, nødtransport og varelevering

Fortau   Fleksibel sone som kan variere i bredde: Grønt, sykkel-parkering, benker   Kjørebane med toveis trafikk og buss. Sykling i blandet trafikk.   Fortau

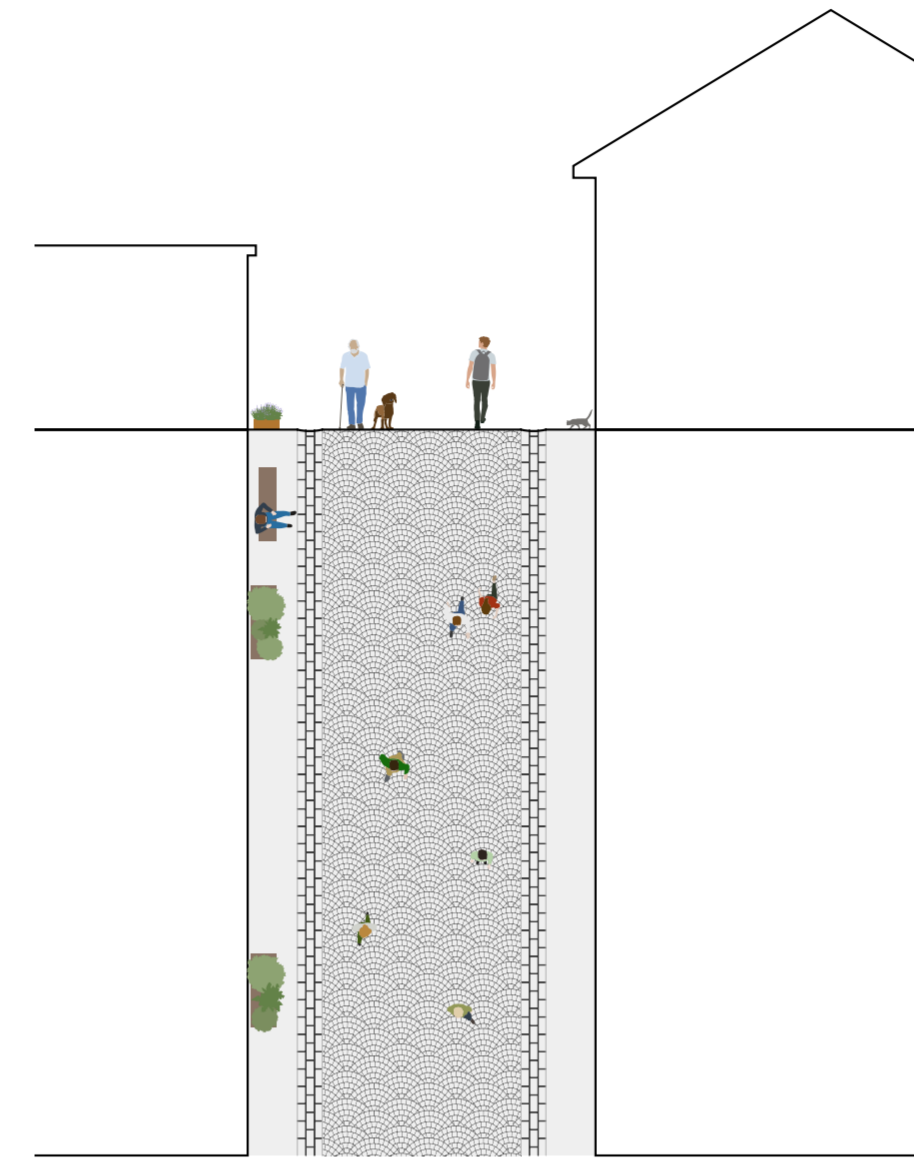
Fortau   Enveiskjørt kjørebane og sykling i blandet trafikk   Fleksibel sone: Vareleverings-lomme, trær/grønt, gate-parkering, sykkel-parkering   Fortau

Illustrasjonen viser gate med busstrasé:

Tosidig fortau for mange trafikanter. Sone på én side mellom fortau og kjørebane som kan variere i bredde og ha flere ulike funksjoner, eksempelvis grønt/trær, sykkelparkering, vareleveringslomme og gateparkering.

Illustrasjonen viser enveiskjørt gate:

Tosidig fortau for mange trafikanter. Sone på én side mellom fortau og kjørebane som kan ha flere ulike funksjoner, eksempelvis grønt/trær, sykkelparkering, benker, vareleveringslomme og gateparkering.

Kantsone/møblerings-sone   Gå/sykel-sone, mulighet for nød- og nyttetransport   Kantsone/møblerings-sone

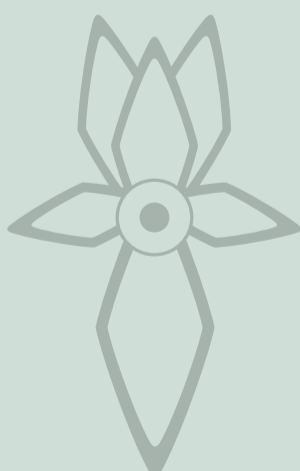
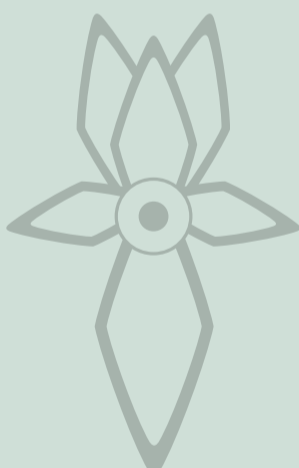
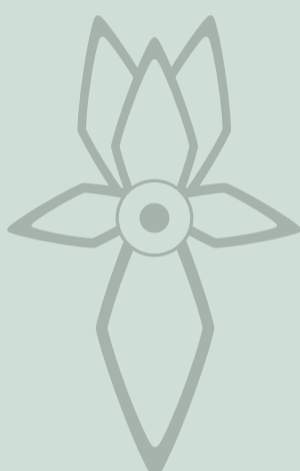
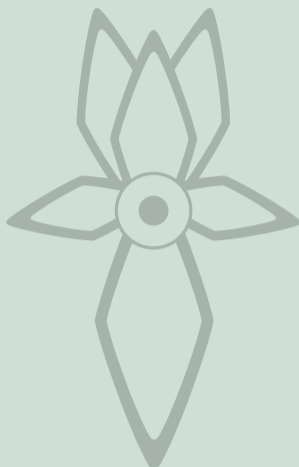
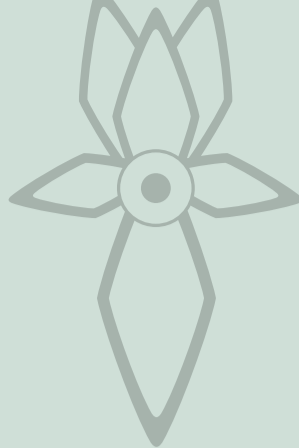
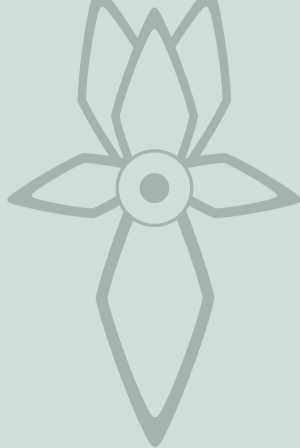
Illustrasjonen viser historisk gate med mulighet for bilkjøring (shared space / gatetun):

For å tilrettelegge for sykling kan det benyttes storgatestein med jevn overflate i hele eller deler av gata.

Det ustrukturerte, rause og upolerte Strømsø i Tordenskiolds gate
Foto: DRMA

**DRAMMEN
KOMMUNE**